

Unga invandrares upplevelser av integration i högskolor

En kvalitativ studie

Jeanina Cooper & Melissa Gustafsson

Examensarbete
Sociala Området
2019

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Det sociala området
Identifikationsnummer:	6928, 6929
Författare:	Jeanina Cooper, Melissa Gustafsson
Arbetets namn:	Unga invandrades upplevelser av integration i högskolor. En kvalitativ studie.
Handledare (Arcada):	Ingmar Sigfrids
Uppdragsgivare:	Ung i Fokus r.f.
<p>Sammandrag:</p> <p>Syftet med detta examensarbete är att utreda unga invandrades upplevelser om integration i högskolor i Finland. Arbetet görs för Ung i fokus r.f. Som metod i detta arbete har använts semistrukturerade individuella intervjuer och i analysen av intervjuerna en kvalitativ innehållsanalys. Forskningsfrågorna som arbetet strävar efter att besvara är "Hur upplever de unga integrationen i högskolorna?" och "På vilket sätt blir den ungas kultur synlig i integrationen i högskolan från den ungas perspektiv?". Målgruppen för intervjuerna är unga invandrare i åldern 18–27, som bott högst 5 år i Finland och studerar på högskola. Respondenterna för dessa intervjuer hittades med hjälp av snöbollseffekten och sociala medier. Slutligen intervjuades fyra respondenter. Resultaten i detta arbete är delade i fyra huvudteman; delaktighet, kulturens betydelse, språkets betydelse och upplevelser om skolan. Resultaten av detta arbete visar att integrationen i högskolor upplevs mest som positiv och fungerande, men att det finns plats för utveckling. I resultaten kommer fram att det finns flera stödande faktorer som redan fungerar väl, så som tutorerna, olika evenemang och grupparbeten. Som utvecklingsmöjligheter lyftes fram bland annat undervisning om kultur och att vidare uppmärksamma individuella behov i språkundervisning. Övriga aspekter som lyftes fram handlar om personlighetens påverkan och den egna insatsen i integrationen. I framtida studier kunde undersökas hur de individuella språkbehoven kunde bättre bli bemötta och även vidare undersöka integrationen som helhet.</p>	
Nyckelord:	Invandrare, integration, unga, högskolor, Ung i fokus r.f.
Sidantal:	57
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	25.9.2019

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Social Services
Identification number:	6928, 6929
Author:	Jeanina Cooper, Melissa Gustafsson
Title:	Young immigrants experiences of integration in universities. A qualitative study.
Supervisor (Arcada):	Ingmar Sigfrids
Commissioned by:	Ung i Fokus r.f.
<p>Abstract:</p> <p>The aim of this study is to investigate young immigrants' experiences of integration at universities in Finland. The study is made for Ung i fokus r.f. The method used in this study is semi- structured individual interviews that have been analyzed using content analysis. The research questions in this study are "How do the youths experience the integration at the universities?" and "In what way does the youths' culture become visible in the integration from the youths' perspective?". The target group for the interviews are young immigrants, ages 18-27, who have lived in Finland for a maximum of five years and are studying at a university. The respondents for these interviews were found using the snowball effect and social media. Four respondents were interviewed. The results of this study are divided into four main themes, which are; participation, experiences of school, significance of culture and significance of language. The results show that the integration is mostly viewed as positive and functioning, but that there is room for growth. The results show many already functional aspects that support the integration such as the tutors, different events and working in groups. According to the results, aspects that need more development are, e.g., education about culture and paying more attention to the individuals' needs in language education. A few other aspects related to personality and personal effort put into the integration, were also brought to light. In future studies it would be important to further explore the individuals' needs in language education and further investigate integration.</p>	
Keywords:	Immigrants, integration, youth, universities, Ung i fokus r.f.
Number of pages:	57
Language:	Swedish
Date of acceptance:	25.9.2019

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Figurer	5
1 Inledning.....	6
2 Bakgrund.....	7
2.1 Invandrare	7
2.2 Integration i Finland	8
2.2.1 Integrationsprocessen.....	9
2.2.2 Integration av unga i högskolan	11
2.2.3 Utmaningar	11
2.3 Tidigare forskning	12
3 Teoretisk referensram	16
3.1 Kultur	16
3.1.1 Kulturkompetens	18
3.2 Delaktighet.....	19
3.3 Språkets betydelse	20
3.4 Ackulturationsteorin (John Berry, 1986)	22
4 Syfte och frågeställningar	23
5 Metod.....	24
5.1 Intervju som datainsamlingsmetod	24
5.2 Urval och design.....	25
5.3 Innehållsanalys.....	26
5.4 Etiska överväganden	28
6 Resultatredovisning	28
6.1 Upplevelser om skolan	29
6.1.1 Upplevelser om delaktighet	30
6.2 Språkets betydelse	31
6.3 Kulturens betydelse	32
6.4 Övrigt	34
7 Analys och Diskussion.....	34
7.1 Resultatanalys	34
7.1.1 Upplevelser om skolan och delaktighet.....	35
7.1.2 Språkets betydelse	36

7.1.3	<i>Kulturens betydelse</i>	37
7.1.4	<i>Kategorisering av analysen</i>	39
7.2	Diskussion	39
7.2.1	<i>Resultatdiskussion</i>	40
7.2.2	<i>Metoddiskussion</i>	42
Källor		46
Bilagor		49

FIGURER

Figur 1	Ackulturationsmodell av John Berry (1986).....	sida 23
Figur 2	De fyra mest väsentliga temaområden i resultatredovisningen.....	sida 29
Figur 3	De mest väsentliga kategorierna för resultatanalysen, som beskriver integrationen i högskolorna.....	sida 39

1 INLEDNING

“I Kongo blir man vänner första dagen man träffas. Finländare kan man träffa varje dag men ändå inte bli vän med. Vi har varit här i fyra år nu men vi har inga vänner från Finland, bara vänner från Kongo och andra länder.” - Fazili Chakupewa

I artikeln *Fyra år i Finland men inte en enda finländsk vän- kongolesiska Fazilis situation är vanlig bland invandrare* (Svenska Yle 2018) framgår hur viktiga de första åren i det nya hemlandet är. Då främjas välmående av bland annat nya vänner, målsättningar, skola och meningsfullhet i livet. I artikeln framgår hur svårt det kan vara för invandrare att hitta finländska vänner. Detta bekräftar behovet att belysa integrationen i skolorna. Nyckeln till ömsesidig integration är att mötas i vardagen och därmed anser vi att skolan har en betydande roll. Vårt gemensamma intresse för invandring och integration i Finland fick oss intresserade att studera ämnet mera.

Detta examensarbete görs för föreningen Ung i fokus r.f. för att belysa integrationen i högskolor. Ung i fokus r.f. arbetar förebyggande med barn och ungdomars psykosociala välmående och emotionella utveckling med syfte att stöda en jämlik och trygg samhällsutveckling (Ung i fokus r.f. 2019). Med detta som grund har syftet i detta arbete formats till att fånga unga invandrares upplevelser av integrationen. I arbetet kommer begreppen invandring och integration förklaras samt kommer olika teoretiska aspekter, som kultur, delaktighet och språkets betydelse, att lyftas fram.

Ung i fokus r.f. gav oss möjligheten att forska i de ungas upplevelser, något som vi i vår studie märkte att det finns snävt med information och tidigare forskning om. Detta tyder på att det tillsvidare inte finns undersökningar om unga invandrares upplevelser av integrationen i de finländska skolorna. Vi är intresserade om de ungas tankar om kultur och känsla av delaktighet i skolan, och anser att detta är ett område där det finns rum för förbättring.

Som socionom är det viktigt att förstå hur integrationen fungerar och vilka aspekter som är relevanta för att den ska fungera. Medvetenhet om aspekter som påverkar känslan av delaktighet hos unga invandrare är viktigt att förstå för att professionellt kunna stöda integrationen på rätt sätt. Även kunskap i de delar av samhället som är centrala för

integrationen, så som skola, arbete och fritidsaktiviteter, är väsentligt för att stöda detta. Av dessa delar har vi valt att koncentrera oss på skola, specifikt högskola, och vad som där bidrar till en känsla av delaktighet. Vad får en att känna sig delaktig? Hurdan roll har kulturen i detta? Hurdan betydelse har språket?

I detta arbete vill vi bland annat få svar på dessa frågor och genom det bidra till en djupare förståelse i hur unga invandrare upplever integrationen i sin högskola. Förhoppningsvis kan vårt arbete även erbjuda en djupare inblick i ämnet för andra professionella i deras yrken och genom det bidra till den ömsesidiga processen som integration är.

2 BAKGRUND

2.1 Invandrare

I fråga om invandrare, asylsökande, flyktingar och kvotflyktingar blir det ofta oklarheter i vilken betydelse de olika begreppen har. Begreppet invandrare är den övergripande termen. En invandrare har flyttat från sitt hemland till ett annat land av varierande orsaker. Till invandrare räknas även personer som är födda i Finland med föräldrar som är födda i ett annat land. Då används begreppet ”andra generationens invandrare”.

En person som är asylsökande söker skydd från ett annat land. Hen har inte fått uppehållstillstånd, men önskar få ett för att kunna stanna. En flykting är någon som hamnat fly från sitt hemland på grund av att hen har en orsak att vara rädd för förföljelse, och därför fått skydd i ett annat land. (Väestöliitto 2018)

Flyktingstatus kan fås även genom att komma som kvotflykting. En kvotflykting har fått flyktingstatus av Förenta nationernas flyktingkommissariat UNHCR och kommer till landet som en del av landets årliga flyktingkvot som riksdagen beslutar. Sedan 2001 har Finland tagit emot ca. 750–1050 kvotflyktingar årligen. (Migrationsverket 2019)

År 2016 flyttade allt som allt 34 905 personer till Finland och av dessa var 78 procent invandrare. Antalet ökade i helhet med 21 procent från föregående året (Statistikcentralen 2017). Av alla invandrare med utländsk bakgrund i åldern 15–64 är det ca. 10 procent som kommer till Finland för att studera, där uppdelningen är 7 procent kvinnor och 14 procent män. (Arbets- och näringsministeriets publikation 2016 s. 69)

I detta arbete har vi valt att koncentrera oss på alla invandrare, förutom andra generationens invandrare, för att få en omfattande grund till arbetet.

2.2 Integration i Finland

Integrationen (finska. kotoutuminen) i Finland strävar efter att inkludera individen på individ-, familje- och samhällslig nivå. Integrationspolitiken följer den allmänna europeiska riktlinjen och Europeiska Unionen (EU), Förenta Nationerna (FN) och Unicef har gemensamma mål som strävar efter samhällssamhörighet, rättfärdighet och jämlikhet. (Alitolppa- Niitanen et al. 2013 s. 64–65)

Målet med integrationen är att invandraren ska känna sig som en del av det finska samhället och den finländska befolkningen på alla sätt, med hjälp av de kunskaper och färdigheter som hen har (Arbets- och näringsministeriets publikation 2016 s. 57). Integration är en mångfasetterad process som pågår flera år efter flytten från ursprungslandet till det nya landet. De första åren kan vara utmanande och för att integrationen i det nya samhället ska fungera så bra som möjligt krävs att hitta en balans mellan den egna och den nya kulturen (Leinonen 2013 s. 11). Beroende på invandrarens bakgrund, t.ex. flykting eller flytt av egen vilja, har hen även olika behov gällande integration och detta ska alltid beaktas. Det nya landets socioekonomiska faktorer, språk, sätt och verksamhetsmodeller intresserar invandraren speciellt i början av integrationsprocessen. Frågor som invandraren har kan handla om att hitta sin identitet och bevara sin egen kultur i det nya landet samt hur invandraren kan knyta kontakter till den nya landets befolkning. (Alitolppa- Niitanen et al. 2013 s. 160, 64–65)

Statens program för integrationsfrämjande 2016–2019 ordnar en integrationsutbildning som förbereder invandraren för studier eller arbetsliv. Integrationsutbildningen innehåller språkundervisning i finska eller svenska, läsning, skrivning och samhällsfärdigheter. (Arbets- och näringsministeriets publikation 2016 s. 69)

I Finland stöds dubbelintegration vilket betyder att invandraren och samhället arbetar i växelverkan med varandra. Det finska samhället ska ge den hjälp och det stödet som invandraren behöver för att kunna ta del av den finska kulturen, tillika som invandraren ska stödas till att behålla sin egen kultur. Den finska kulturen främjas av dubbelintegrationen genom nya perspektiv och intryck samt kulturell mångfald

(Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2018 s. 32). Dubbelintegration handlar inte endast om att invandraren ska inkluderas i det finska samhället, utan även att alla i samhället är öppna och förstående gällande de andra kulturerna och deras vanor. Invandrarnas ursprungsspråk och kulturer ska respekteras genom att stöda dem i och bevara deras kulturidentiteter. (Leinonen 2013 s. 11) Dubbelintegrationens pågående förändring och framgång i landet påverkar invandrarens känsla av samhörighet och delaktighet på individ- och gruppnivå. (Alitolppa- Niitanen et al. 2013 s. 64–65).

I dagens läge talas även om integration från tre olika synvinklar. Förutom invandrarens växelverkan med det nya samhället, tas även invandrarens eget hemland i beaktande. Det är en mångfasetterad process där invandrarnas olika bakgrunder betonas eftersom det kan göra en skillnad i integrationen. (Arbets- och näringsministeriets publikation 2016 s. 58)

Då det gäller integration i Finland ska *Lagen om främjande av integration* (1386/2010, 1§) följas. Denna lag har som syfte att främja integration och delaktighet bland invandrare som kommer till Finland. Syftet innefattar även att främja jämlikhet, se till att alla behandlas lika och främja en god växelverkan mellan olika folkgrupper.

2.2.1 Integrationsprocessen

Integrationsprocessen (finska: kotouttaminen) är de stöd och åtgärder som den offentliga sektorn verkställer för integrationen. Till integrationsprocessen hör de olika service och verksamheter som hjälper invandraren att känna sig hemma i det nya landet. Integrationsprocessen ska hjälpa invandraren i ramen av undervisning och arbetsmöjligheter samt främja invandrarens hälsa och välbefinnande. Invandrare med utbildning och invandrare som utexaminerats från högskolor har mera kunskap och anses mer integrerade. Som invandrare, främst flykting eller kvotflykting, fås även en individuell integrationsplan, *Statens program för integrationsfrämjande för åren 2016–2019* till kommunerna. Programmet är till för att skapa lika möjligheter för alla invandrare. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2018 s. 13–16, Arbets- och näringsministeriets publikation 2016 s. 73, s. 15–16)

Integrationsplanen är personlig för varje invandrare och målet är att i så tidigt skede som möjligt integrera invandrarna. Integrationsplanen är baserad på *Lagen om främjande av*

integration (1386/2010). Med en snabb och effektiv integrationsprocess där individens kompetenser och resurser tas i beaktan, kommer hen snabbare in i arbets- eller studielivet, förstärks individens känsla av kunnande och möjliggörs ett bättre bemötande i skolan eller på arbetsplatsen. Ingen rasism eller diskriminering tillåts och diskussioner om främjandet av integrationen uppmuntras. Staten strävar efter att erbjuda stöd och hjälp till alla i behov så snabbt som möjligt efter ankomsten till Finland. Staten och kommunerna samarbetar i mottagandet av flyktingar och asylsökande. Samarbetet sker mellan olika rådgivnings-, handlednings- och mottagningscenter, som hjälper invandraren att bli en del av det nya samhället. Individens integrationsplan ska ses som en helhet mellan social- och hälsovården, FPA (Folkpensionsanstalten) och olika service och tjänster inom arbets-, boende-, kultur-, motions-, familje- och ungdomsenheter. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2018 s. 171–174, Arbets- och näringsministeriets publikation 2016 s. 16–17)

Integrationsplanen ska göras individuellt för varje invandrare och aspekter som språkkunskaper, yrkesfärdighet, utbildningsbakgrund och personliga mål ska tas i beaktande. Även invandrarens bakgrund, livssituation samt individuella behov ska tas i beaktan under planeringen. Flyktingar och kvotflyktingar erbjuds automatiskt denna hjälp efter ankomsten till Finland, medan andra invandrare själv ska söka hjälpen. Alla invandrare med uppehållstillstånd är berättigade till en integrationsplan och de olika serviceenheterna och tjänsterna. Tanken är att alla som behöver ska få stöd i ca. 3 års tid efter att de fått uppehållstillstånd i Finland. Dock är detta svårt eftersom det kan ta flera månader förrän flyktingen eller kvotflyktingen får ett uppehållstillstånd. Stora kommuner och städer har ofta större utbud av tjänster och service, så desto större ställe invandraren bosätter sig på, desto bättre chanser har hen oftast att få hjälp i integrationsprocessen. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2018 s. 171–174)

Behovet av speciellt psykiskt stöd är stort bland flyktingar och invandrare. Mottagningscenter har som uppgift att erbjuda psykisk hjälp som en del av integrationsplanen. Speciellt flyktingar har ofta genomgått traumatiska upplevelser och kan uppleva flytten till ett nytt land som väldigt tung. Då kan det kännas tungt att bo ensam, att bygga nya sociala kontakter, att klara av vardagen ensam och att utföra praktiska aspekter som matlagning och städning. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2018 s. 171–174)

2.2.2 Integration av unga i högskolan

Den ungas integration är stort påverkad av ursprungslandets kultur, familjen och vännerna. Familjens förväntningar och krav påverkar den unga och kan gå emot vänskretsarnas förväntningar och den krav som det finska samhället ställer. Tillika sker det mycket förändringar i den ungas kropp, beroende på ålder, och hen börjar hitta sig själv och bli självständig. De nya kulturella kraven, vänskretsens krav och att försöka hitta sin egen identitet i den nya kulturen kan bli påfrestande för den unga. Samtidigt ska hen även försöka lära sig ett nytt språk samt påbörja utbildning eller arbete. (Leinonen 2013 s. 11–12)

Inkludering av den unga börjar genast efter ankomsten till Finland. Det finska eller svenska språket, finska samhället, att komma in i arbetslivet eller att börja studera prioriteras och ska ske så snabbt som möjligt efter ankomsten. Utbildnings- och kulturministeriet samt arbets- och näringsministeriet har stort ansvar tillsammans med Migrationsverket för integrationsprocesserna i Finland och dess handlingar och åtgärder. Även integrationsutbildning pågår och blir ständigt av högre kvalitet. (Undervisnings- och kulturministeriet 2017 s. 14–16)

2.2.3 Utmaningar

Det finns stora utmaningar i integrationen av invandrare. Den ökade mängden flyktingar sedan år 2015 har lett till att köerna i de olika invandartjänsterna blivit längre och väntetiderna långa. Detta sker pga. otillräckliga resurser. Den långa väntetiden har lett till att invandrarens motivation till att integreras har försämrats och produktiviteten har minskat. Även det psykiska välmående försämras då väntetiden blir lång och det akuta stödbehovet ökar. En annan utmaning är kommunikationen mellan invandraren och hjälpen. Det är inte ovanligt att invandraren är omedveten om sina rättigheter, t.ex. FPA-förmåner och kunskap om integration. Svårigheter i att lära sig finska eller svenska är även en utmaning för många och minskar chanserna att komma in i arbetslivet både före och efter studietiden. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2018 s. 171–174)

Anpassningen till det nya landet är en lång process. De stora förändringarna i livet såsom hemmet, vänner, miljö och språket kan väcka känslor som rädsla, utanförskap, förvirring

och hjälplöshet. Jämförelse mellan det nya landet och det egna landet sker lätt. De stora psykiska processerna som sker kan väcka motstridiga känslor eftersom olika känslor av tacksamhet och lugn kan variera med känslor av hemlängtan och oro. (Arbets- och näringsministeriets publikation 2016 s. 57)

Sammanfattningsvis är integration en mångfasetterad process som i Finland ses från olika perspektiv: invandrarens, samhällets och hemlandets påverkan. Integrationsprocessen i sin tur handlar om mer konkreta aspekter som stöd och åtgärder som behövs för att främja integrationen. Processen grundar sig i en integrationsplan som görs individuellt med varje invandrare, där aspekter som språk, utbildningsbakgrund och yrkesfärdighet tas i beaktan. Det finns även flera utmaningar med integration som mestadels har sin grund i resursfrågor, men även har en del att göra med kommunikationssvårigheter. Det är viktigt att minnas att processen i fråga innebär flera stora och i många fall tunga förändringar och dessa påverkar alla individuellt.

2.3 Tidigare forskning

I sökning efter tidigare forskning har använts databaserna Academic Search Elite (EBSCO), Sage Journals, Science direct och Google Scholar. Informationen har sökts på internationell och nationell nivå för att få en så bred grund till arbetet som möjligt. Som sökord har använts ”immigrant”, ”youth”, ”teenager”, ”integration”, ”risk factors”, ”protective factor”, ”Europe” och ”university”. Resultaten har avgränsats gällande år 2010–2019 och med tanke på språk: finska, svenska och engelska. I sökandet efter tidigare forskning har vi märkt att det i Finland inte gjorts mycket forskning gällande unga invandrare eller deras upplevelser av skolan.

I studien *Immigrant integration policy for future generations? A cross-national multilevel analysis of immigrant-background adolescents' sense of belonging at school* riktar sig skribenten in på att utreda hur olika länders integrationspolitik påverkar studerande med och utan invandrarbakgrund, gällande social samhörighet i skolan. Globaliseringen har höjt kraven på integration runtom i världen. Familjer som flyttar till ett nytt land med högre utbildningsnivå förväntar sig ofta en bättre utbildningsmöjlighet för sina barn, men detta är inte alltid fallet. Skolan är en stor del av den ungas integrationsprocess och de

unga är oftast motiverade inför den nya skolan eftersom det leder till bättre möjligheter inför framtiden. Många invandrare har dock problem med att anpassa sig i de nya skolorna och detta har enligt studier varit en bidragande faktor till att studerande med och utan invandrarbakgrund har delat in sig i två grupper. Invandrare som har svårt att anpassa sig känner sig ofta omotiverade till sina studier och har sämre psykisk hälsa. Detta har visat sig påverka den sociala strukturen i skolan, där studerande utan invandrarbakgrund blir privilegierade. (Seung- Hwan et al. s. 40–50)

I artikeln *Universities as Vehicles for Immigrant Integration* framgår vad universitet kunde göra för att stöda integration av invandrare i USA. Denna artikel baserar sig på ett kapitel ur boken *Constructing citizenship for noncitizens* av Ming Hsu Chen. Boken i fråga är ett resultat av flera års "på fältet" undersökning och individuella intervjuer. Artikeln handlar om de internationella studerandena vid universitet i USA och deras kluvna tankar om framtiden. I artikeln lyfts fram olika aspekter som påverkar studerandes tankar om att stanna i landet negativt och vad universiteten kunde göra för att stöda integrationen av de internationella studerandena. Eftersom artikeln handlar om USA blir vissa aspekter irrelevanta för denna studie. Artikeln lyfter exempelvis fram att det blivit svårare i USA för de internationella studerandena att få visum och att visumen ofta ändras, som gör det osäkert att stanna. (Johnson 2019 s. 580–581)

Artikelns andra del handlar om vad universiteten kunde göra för att stöda integrationen och möjliggöra en välkomnande miljö. Detta är delen som koncentrationen ligger på i denna text. Som steg ett i att stöda integrationen lyfts information. Studieåret kunde börja med en panel, eller mingel, med andra invandrare som avlagt examen och andra som än studerar. Dessa personer kunde då utbyta tankar och ge en stödande känsla och information åt de nya studerande. Universiteten kunde även ordna en kurs som i denna artikel får exempelnamn "American life". Kursen kunde omfatta exkursioner, föreläsningar, gästtalare och annat som har med samhället och kultur att göra. Under föreläsningarna kunde exempelvis kultur och normer diskuteras samt hur samhället fungerar. Annat som kunde ske under föreläsningarna är praktisk verksamhet med koppling till den nya kulturen, som t.ex. mat och traditioner. Tanken med allt detta är att introducera de internationella studerandena till den amerikanska kulturen och livsstilen. Det är även viktigt att de internationella studerandena har möjlighet att dela med sig av sin kultur.

Universitetet av North Dakota håller på med ett projekt som går ut på att uppmuntra de internationella studerandena att dela med sig av sin kultur. Under årets gång ordnas flera "kulturkvällar" då olika kulturer presenteras i form av mat, uppträdanden och presentationer. I universitetet av Oklahoma utvidgas detta även utanför campuset. De internationella studerandena har här möjlighet att åka runt samhället och berätta om sitt hemland och sin kultur i olika sammanhang så som i kyrkor, grupper och andra skolor.

Det finns flera olika sätt hur universitet kunde stöda integrationen för att alla kunde känna sig välkomna. (Johnson 2019 s. 590-601)

I en kanadensisk studie *Protective factors of family life for immigrant youth* av Burgor et al. (s. 235–237) lyfts fram att många unga med invandrarbakgrund upplever olika slags svårigheter i integrationen i det nya samhället de kommit till. Dessa svårigheter kan upplevas i flera olika kontexter såsom skola, samhälle och också hemma med familjen. I skolan och samhället är den unga i samspel med människor från flera olika kulturer. Detta samspel är en påverkande faktor då det gäller den ungas uppfattning om sig själv, sin egen kultur och andras kulturer. För den ungas välmående är det viktigt att hen hittar en balans mellan den egna ursprungliga kulturen och den nya kulturen. Då kan den unga börja bilda sin kulturella identitet. I undersökningen kom fram betydelsen av familjens stöd och förståelsen för den ungas behov till att vara självständig. Familjens roll var också viktig i att stöda och stärka den ungas etniska identitet samtidigt som den unga hade möjlighet att fritt utforska den nya kulturen. Detta bidrar till balansen som tidigare togs upp mellan den egna och nya kulturen. (Burgor et al. s. 235–237)

Studien *Immigrants' health and health inequality by type of integration policies in European countries* jämför invandrarnas hälsa i 14 olika EU- länder varav Finland är ett av dem. I EU är 6,1 procent av invånarna invandrare (31, 4 miljoner människor). Länderna är indelade i olika kategorier beroende på deras integrationspolitik:

- Multikulturella länder (Storbritannien, Italien, Spanien, Nederländerna, Sverige, Belgien, Portugal, Norge, Finland)
- Exkluderande länder (Österrike, Danmark)
- Interkulturella länder (Frankrike, Schweiz, Luxemburg)

Största skillnaden i hälsotillstånden mellan invandrare och den inhemska befolkningen hittas i exkluderande länder, sedan interkulturella länder och minsta skillnaderna hittades i multikulturella länder. De länder som har fungerande integrationssystem har bidragit till

öppenhet och multikulturella samhällen medan länder med sämre integrationspolitik har en kluven syn på invandring. Invandrare i multi- och interkulturella länder anser ha lättare tillgång till hälsovård. Även socioekonomiska förhållanden och levnadsförhållanden är bättre i multi-, - och interkulturella länder. (Malmusi 2015 s. 293–299)

I studien *Language learning to support active social inclusion: Issues and challenges for lifelong learning* av Majhanovich et al. (s. 453–474) framgår att en av de viktigaste faktorerna inom integrationen i EU-länderna är att lära sig ett av landets officiella språk. Eftersom många av invandrarna kommer till ett land utan varken utbildning eller yrkeskompetens, anses språkkunskap vara en av de viktigaste aspekterna inom integrationen som ger invandraren flera möjligheter i arbetslivet. EU har planer och stödformer för att lära invandrare landets språk men hur fungerar detta i praktiken?

Studien ovan beskriver *The Include project* som är ett projekt genomfört åren 2007 till 2013 som handlar om livslångt lärande (lifelong learning). Projektet var 36 månader långt och koncentrerade sig på att stärka språkkunskaper genom att stöda social inklusion, jämlika möjligheter och jämlik utbildning för invandrare. Detta projekt lyckades dock inte främja invandrarnas möjligheter till en bra integration på det önskade sättet vilket tyder på att EU behöver mera engagemang inom språklärande för invandrare. Forskarna i *Include- projektet* kom fram till att det krävs livslångt lärande av språk, bättre språkkurser och ett mera öppet och förstående samhälle. (Majhanovich et al. s. 453–474)

Studien *Integration becoming business: Marketisation of integration training for immigrants* av Tuuli Kurki et al. (s. 233–247) förklarar väsentligheten av integrationsutbildning, och dess påverkan på integrationen av invandrare i Finland. Integrationsutbildning är en statlig service för arbetslösa invandrare i åldern 17–64 år som lyfter penningstöd från FPA (Folkpensionsanstalten). Studien forskar kring planering och organisering av integrationsutbildningen, hur den är erbjuden och förverkligad samt dess konsekvenser och följder. Tanken är att deltagarna i integrationsutbildningen får nya språk-, utbildnings-, - och arbetsmöjligheter. Trots detta finns det en risk för invandrarna att bli objektifierade och definierade som "bara invandrare" i det finska samhället, vilket medför risk till marginalisering. Integrationsutbildningen, vars avsikt är att invandraren skall få en känsla av samhörighet i det finska samhället, kan leda till känslan av utanförskap eftersom undervisningen är otillräcklig och innehållsmässigt oansenlig. Ifall

invandrarna inte längre får nytta av integrationsutbildningen på önskvärt sätt väcker det mera rädsla för att misslyckas och inte bli integrerad.

Sammanfattningsvis har de olika studierna tydliggjort att integrationen av invandrare i Europa medför utmaningar. Den första studien lyfter fram att anpassning i skolan är problematisk och har lett till att studerande med och utan invandrarbakgrund har delat sig in i två grupper, vilket även påverkat den sociala strukturen negativt. Det har även forskats kring den ungas anpassningsprocess i skolan där familjens stöd och förståelse tas upp som en väsentlig del i den ungas möjlighet att utforska den nya kulturen och utveckla sin kulturella identitet, samt hitta en balans mellan den egna och den nya kulturen. Även språkutbildningens betydelse i integrationen av invandrare tas upp och det har konstaterats att det krävs mera språkundervisning, bättre språkkurser och ett mera öppet och förstående samhälle. Vidare har det forskats kring invandrarnas hälsotillstånd i Europa, där inter- och multikulturella länder har bättre möjligheter till hälsovård än exkluderande länder. Forskning om integrationsutbildningen för invandrare i Finland och vad undervisningen öppnar för möjligheter är aktuellt, men har visat sig leda till objektifiering av invandraren vilket kan leda till känsla av utanförskap som är motsatsen till vad integrationsutbildningen strävar till.

3 TEORETISK REFERENSRAM

I detta kapitel tar vi förklarar vi begreppen kultur, kulturkompetens, delaktighet, språkets betydelse och Ackulturationsteorin.

3.1 Kultur

Ordet kultur uppkom i slutet på 1700-talet från det latinska ordet *cultura*, som betyder åkerbruk. Ordet beskrev den mänskliga utvecklingen, men i dagens läge har ordet kultur fått en bredare mening och utvecklas fortsättningsvis. Kultur definieras som musik, konst och litteratur och även som ett unikt sätt att leva på. Varje kultur är olika och har skillnader i livsstil, tankemönster, tro, beteende, seder och vanor. Definitionen av kultur är mångfasetterad och kan ses från olika synvinklar. Betydelsen av begreppet varierar beroende på var i världen man befinner sig. Som övergripande beteckning kan kultur ses

som en tydlig mänsklig samvaro med gemensamma moraler, värderingar och intressen. (Illman & Nynäs 2017 s. 18–23)

I PALOMA- handboken av Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (2018 s.62-63) belyses två olika sorts kulturgrunder. Den första är individcentrerad kultur, där ens identitet formas av ens personliga utveckling. Alla ansvarar mest för sig själv och tänker mer på sin personliga fördel än samhällets. Denna kulturgrund beskriver väldigt långt den finska kulturen. Vi tänker först på familjen och de vi har runt oss, men slutligen har alla ansvar för sig själv. Den andra kulturgrunden är en samhällelig kultur. Kännetecknande för denna är att ens identitet formas mer genom gruppen än personen och alla upplever ett gemensamt ansvar. Istället för att tänka på personliga fördelar, handlar det om samhällets fördel och hur den kan stödas. Här är det samhället som bestämmer sånt som roller, position och skyldigheter. Alla bär tillsammans ett gemensamt ansvar över samhällets välmående och deras välmående som hör till samhället.

En skillnad mellan dessa två är även att i en individcentrerad kultur omfattar familjen oftast kärnfamiljen, medan i en samhällelig kultur omfattar familjen en större helhet med flera generationer. Många av invandrarna som kommer till Finland kommer från kulturer med mycket starkare samhällliga drag än den finska kulturen. En person som kommer från en samhällelig kultur kan i vissa fall inte alltid analysera sig själv så väl eftersom hen aldrig behövt fundera på vem hen själv är. Istället har allt byggts på hur samhället är och fungerar. Detta hämtar med sig sina egna utmaningar med att lära känna en kultur som fungerar på ett helt annat sätt än det personen är van vid. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2018 s. 62–63)

En central aspekt för alla kulturer är språk. Det utgör grunden för kommunikation i varje kultur. Till språk hör allt från hur vi säger vissa saker, använder våra ord och i vilket tempo vi talar till nonverbal kommunikation med t.ex gester och miner. Genom vårt språk förverkligar vi även det beteende och den livsstil som hör till vår kultur och därför har språket en stark roll i att bygga vår kulturella identitet och sociala kontakter. Att inte kunna språket av den kultur man hör till eller vill höra till kan öka då starkt risken för utanförskap. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2018 s. 71–72)

Också Illman & Nynäs (2017 s. 163–168) lyfter fram kommunikation som en viktig aspekt i kulturmöten. Olika kulturer har egna kommunikationssätt och normer som är accepterade och icke accepterade. När kulturer med olika normer möts kan det bli misstolkningar som leder till missförstånd och problem. Det krävs mera kunskap och sätt att bemästra dessa situationer vid sådana tillfällen. Kulturell olikhet ska inte ses som ett hinder utan som en möjlighet. Genom att få fram rätt budskap till den andra kan vi bidra till delaktighet och gemenskap. Detta i sin tur leder till mera kunskap om olika kulturer och värderingar samt hur vi ska förhålla oss till dem.

Att förstå andra kulturer kräver dialog och öppen kommunikation. Att förstå är inte endast att lyssna, utan att lyssna och relatera till en annan människa. Att förstå en annan kultur betyder att acceptera och ha kunskap, erfarenheter och färdigheter om den andra kulturen. Förståelse för kulturer är mer än kunskap. Ifall två kulturer inte förstår varandra kan det vara att förhållningssättet är negativt eller att osäkerhet, rädsla eller skam förändrar situationen negativt. (Illman & Nynäs 2017 s. 102–104)

Då det talas om kultur väcks även tankar om stereotypier. En stereotyp är ett negativt tankesätt, en fördom eller en beskrivning av en viss grupp eller kultur. Ofta är stereotyper generaliserande eller falska, eftersom alla människor inte kan sättas under en kategori. Stereotypier bör då undvikas i kulturmöten. (Illman & Nynäs 2017 s. 11–12, 16).

3.1.1 Kulturkompetens

Kulturkompetens är kunskap i att bemöta människor från olika kulturer. Kulturkompetens är att respektera och inte marginalisera människor på grund av deras kulturella bakgrund. Kulturkompetens strävar efter att bygga upp ett samhälle som är öppet för alla kulturer. Till detta hör att ta i beaktan olika människors kulturella behov och att inte diskriminera människans kunskaper, färdigheter, vanor, arv, värderingar, moral och religion. Kulturkompetens är även samhällets plikt att ordna tjänster och service som främjar olika kulturernas behov. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2018 s. 113–114)

Kultursensitivitet är väldigt nära begreppet kulturkompetens. Kultursensitivitet är den professionellas bemötande och belyser respektfull växelverkan mellan den professionella och brukaren. I ett kultursensitivt bemötande har båda parterna rätt att tala, bli hörda och accepterade oberoende kultur. Brukarens kultur och bakgrund ska inte ignoreras eller ses ner på, tvärtom, kulturen ska belysas och tas i beaktan. Med hjälp av detta kan den professionella lättare förstå brukarens situation. Kultursensitivitet tas oftast upp i social- och hälsovård, men är önskvärd i alla kundbetjäningssjobb. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2018 s. 113-114)

Kultursensitivitet behövs för att förstå kulturer och deras förändring. Den betonar vikten av att möta människor från olika kulturer med öppenhet och att vara medveten om kulturernas pågående förändring. I arbete med människor från olika kulturer är det även viktigt att själv reflektera för att förstå brukare från andra kulturer. (Socialstyrelsen 2010 s. 45)

Sammanfattningsvis kan kultur då definieras på flera olika sätt. Det finns flera slags olika kulturer, men grunden är ändå den samma, dvs. det handlar om samvaro och gemenskap i en grupp. Kommunikation är en väsentlig del för förverkligandet av de olika beteenden och livsstilar som hör till kulturen, men är även väsentlig för att förstå andra kulturer. Kommunikationen behövs även för kulturkompetens, så att alla ska känna sig respekterade och lika behandlade oavsett av deras kulturella bakgrund.

3.2 Delaktighet

Delaktighet handlar om att vara och känna sig som en del av något, som en del av ett "vi". Alla människor är sociala varelser och formas av det som finns i omgivningen. Att känna välbefinnande är inte något människan endast känner för sig själv, utan något som hen känner i en gemenskap med andra människor. (Surakka & Hyypä 2012 s. 8)

Delaktighet är även hur individen uppfattas av andra människor och hur den uppfattningen påverkar både individen och gemenskapen. Själva begreppet delaktighet kan förstås på flera olika sätt beroende på kontexten. Det kan handla om ett gemensamt

ansvar eller om en känsla av gemenskap. Att vara delaktig är dock alltid en upplevelse, dvs. något individen måste själv känna. Det är inte möjligt genom observation att veta om någon annan är delaktig. Detta är inte möjligt, eftersom delaktighet är en upplevelse och en känsla som inte kan bestämmas utifrån. Någon kan verka delaktig men ändå inte känna sig som det. (Cederlund s. 2017 s. 14)

I boken *Delaktighetens språk* (Gustavsson 2004 s. 138) framgår att delaktighet kan delas in i tre olika dimensioner. Dessa dimensioner är att uppleva, agera och sammanhang. För att vara delaktig krävs att personen upplever sig vara en del av något, att hen själv aktivt agerar i situationen och att det finns goda förutsättningar för delaktigheten. (Gustavsson 2004 s. 138–139)

Cederlund (2017 s. 14) lyfter även fram dimensionen som handlar om goda förutsättningar för delaktighet. Delaktighet har att göra med relationer och i flera sammanhang kan dessa tänkas som synliga relationer mellan personer. Då glöms lätt bort att delaktigheten även påverkas av relationer som inte är lika synliga, men ändå påverkar vårt deltagande i samhället. Då handlar det om sådant som till exempel infrastrukturer, institutioner och trafik.

Deltagande är centralt för att ett samhälle ska bli ett samhälle och för att det ska finnas en gemenskap. (Gustavsson 2004 s. 11)

Även i *Lagen om främjande av integration* (1386/2010) poängteras delaktighet. Lagen har som syfte att främja integrationen och delaktigheten bland invandrarna som kommer till Finland. I allmänna målen för integration på lokalnivå lyfts fram strävan efter att främja kommunikationen mellan olika kulturer, delaktigheten för olika invandrargrupper och samtidigt stöda deras möjligheter till att hålla kvar sitt eget språk och sin egen kultur. Delaktighet är då en central del av integration.

3.3 Språkets betydelse

Språk är en central aspekt av integration och ökar individens möjligheter till delaktighet och påverkan i samhället (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017). Det finns flera individuella faktorer som påverkar hur snabbt man lär sig ett nytt språk, så som inlärningssvårigheter, upplevt trauma, neurologiska problem och psykisk belastning.

Samhällets och omgivningens roll i språkinläringen är viktiga eftersom språket lärs även genom interaktion. Interaktionen ger också möjlighet till att bekanta sig med den non verbala kommunikationen och olika normer som tillhör samhället. Språk behövs för att en människa ska bli förstådd och genom detta känna sig hörd och trygg i sin omgivning. Att kunna språket underlättar vardagen, stöder välmående och därför skulle det vara viktigt att börja lära sig språket så snabbt som möjligt för att den ska stöda integrationen. Att lära sig språket öppnar upp nya vägar till gemenskaper, arbetslivet, studier och är då en viktig aspekt av integrationen (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos 2018 s. 71–73)

I Finland är det möjligt på flera ställen att genomföra sina studier på engelska, speciellt då det gäller yrkeshögskolor och universitet. I en strategirapport från 2009–2015 gällande högskolornas internationalisering i läroanstalter framgår att mängden av utländska studerande har ökat avsevärt. (Arbets- och näringsministeriets publikation 2016 s. 27–28)

I strategirapporten från 2009–2015 om högskolornas internationalisering i Finland framgår även att inte det lagts tillräckligt tyngd på lärandet av inhemska språk och kultur till de utländska studerandena. Det lyfts fram att dessa aspekter kommer i nästa strategiplan att beaktas mera och göras på ett sätt som svarar på de behov som de utländska studerandena har. Då det kommer till den språkliga delen av integration i högskolor, används 3 olika modeller. Den som används mest kallas Replacement-modellen där finskan byts ut mot engelska i studierna. Den andra modellen, Cumulative-modellen, är främst till för att internationalisera finländare. I modellen ökar mängden av engelskspråkig undervisning gradvis under studietiden. Den sista modellen som används för att integrera de med invandrarbakgrund. Det är Additional-modellen, där man gradvis ökar mängden av nationellt språk i undervisningen för att förbättra språkkunskaperna. Det kommer även fram att för de flesta som studerar på högre högskolenivå är språkstudier i finska/svenska valbara, medan för flesta av de som studerar på lägre högskolenivå är dessa obligatoriska. Som orsak till detta har bland annat lyfts fram att det inte finns tillräckligt utrymme i studierna på högre nivå för att få med tillräckliga språkstudier. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017)

3.4 Ackulturationsteorin (John Berry, 1986)

Ackulturation är en förändringsprocess som sker då människor från olika kulturer kommer i kontakt med varann. Kontinuerlig kontakt leder då till att båda parterna ändras. Ackulturation beskriver hur mycket människan vill behålla av sin egen kultur eller hur aktiv och initiativtagande hen vill bli i den nya kulturen. Ackulturation är individuellt; det finns människor som önskar behålla sin kultur i det nya landet tillika som det kan vara obetydligt för någon annan. Det är viktigt att hitta balansen mellan den egna och den nya kulturen. Psykologen John Berry delar in ackulturationen i fyra olika nivåer: assimilation, separation, integration och marginalisering. Dessa fyra nivåer blir synliga i vardagen genom språket, tron, fritiden och matkulturen. (Alitolppa-Niitanen et al. 2013 s. 64)

Assimilation handlar om att en person ger upp sin egen identitet då det gäller kultur. Hen har som syfte att smälta in i den nya kulturen och lämnar därför bort sin tidigare kulturidentitet (Alitolppa-Niitanen et al. 2013 s. 65–66). Assimilation kan lyckas i ett öppet och kulturaccepterande land. Ifall attityderna i det nya landet är negativa kan försöken till assimilation dock leda till exklusion eller segregation. En del länder kan även kräva assimilation av invandrarna vilket kan leda till en känsla av att förlora sin egen kulturidentitet (Berry 1997 s. 18–19).

Integration, som är det önskvärda i teorin, betyder att personen vill hålla kvar sin egen kultur men samtidigt även ta del och bekanta sig med den nya kulturen. Detta kräver dock att omgivningen stöder och gör detta möjligt genom att inte ha förutfattade uppfattningar och genom att stöda ett mångkulturellt samhälle. Här framgår även att ett gemensamt mål eller intresse tydligt stöder integrationen. Som exempel tas ett fotbollslag där det finns flera personer med olika kulturella bakgrunder men som alla har samma intresse, att spela fotboll. Det för dem samman genom intresse och gemensamt mål. (Alitolppa-Niitanen et al. 2013 s. 66)

Separation är då personen vill hålla fast vid sin egen kultur och inte har intresse av att ta del av nya landets kultur. Personen håller starkt fast vid sin egen kulturidentitet och separerar sig från den nya kulturen (Alitolppa-Niitanen et al. 2013 s. 65). Separation är individuellt och anses vara ett medvetet val.

Marginalisering är ett misslyckat försök av assimilation då personen har försökt smälta in i den nya kulturen men inte blivit accepterad. En marginaliserad person har även blivit segregerad, dvs. tvingad till separation. (Berry 1997 s. 10)

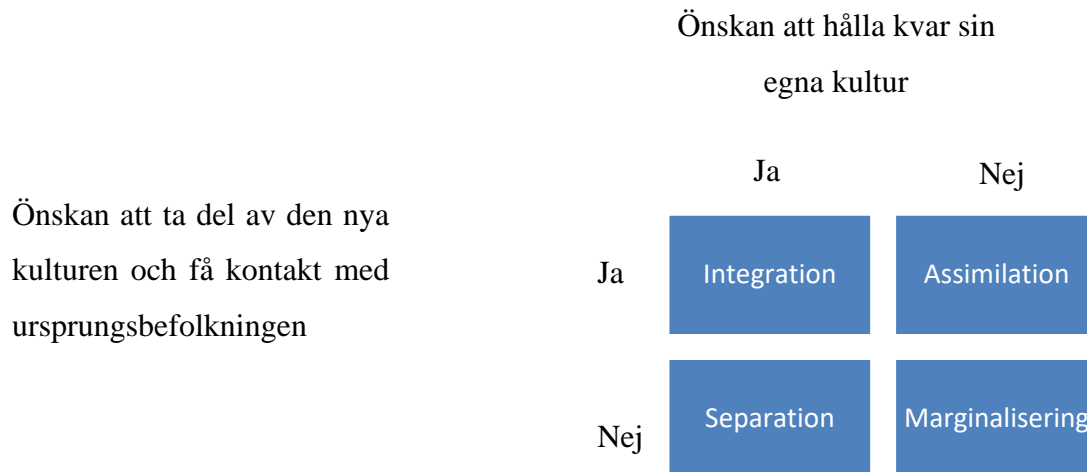

Figure 1: Ackulturationsmodell av John Berry (1986)

4 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR

Syftet med detta arbete är att få bättre förståelse för de unga invandrarnas upplevelser av integrationen i högskolan. Vårt arbete är fokuserat på integrationen med koppling till kulturens betydelse.

Frågeställningar:

1. Hur upplever de unga invandrarna integrationen i högskolan?
2. På vilket sätt blir den ungas kultur synlig i integrationen i högskolan från den ungas perspektiv?

5 METOD

I detta kapitel presenterar vi vilken metod vi valt för examensarbetet och hur vi gjort avgränsningarna för målgruppen till studien. Här presenteras även vilken metod vi använt oss av till insamlingen av data och hur intervjuerna blivit analyserade. Till sist tar vi upp de etiska aspekterna.

5.1 Intervju som datainsamlingsmetod

Intervju som datainsamlingsmetod är en kvalitativ metod som gynnade oss eftersom vi strävade efter att få ungdomarnas röst hörd samt få reda på individers upplevelser.

Intervju som kvalitativ metod strävar efter att få fram så mycket detaljer som möjligt och i vår studie intresserade vi oss av att förstå upplevelserna som respondenterna har av integrationen. Respondenternas upplevelser och erfarenheter är aspekter som vi med hjälp av intervju som kvalitativ metod vill hitta nya nyanser i och tolka. (Jacobsen 2012 s. 59–61)

Individuell intervju med semistrukturerade frågor som datainsamlingsmetod går mera på djupet än gruppintervjuer. Gruppintervjuer kan lätt leda till att den unga känner grupptryck eller inte vågar säga vad hen tänker framför de andra. Eftersom studien går in på personliga frågor, är individuella intervjuer mera passande. En aspekt gällande utförandet av individuella intervjuer är medvetenhet om omgivningen och dess betydelse. Omgivningen bör vara så neutral som möjligt eftersom ljud och rörelse runtomkring påverkar intervjuens framskridning och kvalitet. (Jacobsen 2012 s. 102–103)

I en semistrukturerad intervju är frågorna förutbestämda och strukturerade. Intervjuaren har dock möjlighet att ändra på ordningsföljden av frågorna och det går att anpassa och lägga till följdfrågor vid behov. I denna studie användes öppna frågor för att ge ett djup på svaren. De öppna frågorna kräver en kvalitativ analys som förklaras senare i detta kapitel. (Henricson 2012 s. 145)

Metoden är relevant i denna studie eftersom öppna frågor ger deltagaren en möjlighet att berätta om sina erfarenheter, upplevelser, uppfattningar, åsikter, kunskap och känslor. En djupare förståelse för det ovannämnda framkommer och det tyder på att vårt arbete är på vad som kallas till "förståelsenivå". Förståelsenivå kräver ofta en öppen och flexibel metod som är passande för individuella intervjuer. Jacobsen lyfter fram att förståelsen ökas genom att undersöka få enheter intensivt och då få fram olika nyanser och detaljer så att det sker utveckling av kunskapen. (Jacobsen 2012 s. 46–48)

5.2 Urval och design

Gällande urval av målgrupp för intervjuerna har följande kriterier formulerats.

De som intervjuas ska vara unga invandrare som går i högskola i Finland. De ska vara 18–27 år gamla och ha bott högst fem år i Finland. Ålderskriteriet valdes eftersom en 18 år gammal studerande är myndig och kan studera på högskola. Övre åldern 27 valdes eftersom studien handlar om unga och vår projektgivare är Ung i Fokus r.f.

Syftet med tidsramen, de unga varit i Finland, är att integrationsprocessen än är i gång eller i färskt minne. Antalet deltagare var fyra stycken, som vi hittade genom att använda oss av snöbollseffekten och sociala mediet. Eftersom vi gör en studie på förståelsenivå kräver det ett fåtal deltagare så att vi kunde koncentrera oss på att få en djupare uppfattning. (Jacobsen 2012) Vi gav respondenterna en förfrågan om samtycke samt ett följebrev där det framstod vad intervjun kommer att bestå av. (se bilaga 1&2)

Tre av fyra respondenter hittade vi med hjälp av snöbollseffekten. Snöbollseffekten innebär att rekrytera nya individer via gemensamma kontaktpersoner. Intervjuantalet blir då större i kvantitet precis som en snöboll blir större i rullning. (Wibeck 2010 s. 81)

Vi kontaktade bekanta och via dem fick vi kontakter till individer lämpliga för vår studie. Vi tog kontakt till dem via sociala medier och bestämde plats och tid för intervjun. Vi gjorde även ett inlägg på Facebook i en öppen grupp, där en individ svarade. Hen blev vår fjärde respondent. Vi hade även en till individ som kontaktade oss via sociala mediet, och en via snöbollseffekten, men som tyvärr inte uppfyllde kriterierna och därför inte var lämpliga för vår intervju. Alla våra intervjuer hölls i

isolerade och trygga ställen, bekväma för respondenterna. Respondenterna fick själv föreslå ställen som kändes bekväma för dem. Tre av intervjuerna hölls i en tom lägenhet varav en hölls i ett isolerat arbetsrum. Under intervjun använde vi oss av röstinspelare och använde sedan inspelningarna för transkribering. Vi transkriberade intervjuerna under samma dag som intervjun genomförts, eller senast dagen efter. Eftersom röstinspelning inte visar gester och ansiktsuttryck ansåg vi att det är viktigt att analysera transkriberingen så snabbt som möjligt då intervjun ännu är i färskt minne. Därför analyserade vi och skrev resultatredovisningen genast efter att vi genomfört intervjuerna.

5.3 Innehållsanalys

Som metod för att analysera våra resultat används en kvalitativ innehållsanalys.

Kvalitativ innehållsanalys används för att tolka texter och eftersom den går att använda på flera olika nivåer av tolkning kan den även användas i flera olika forskningssammanhang.

En kvalitativ innehållsanalys innehåller flera olika begrepp. Begrepp som belyses här är kod, analysenhet, domän, meningsenhet, kategori och tema. Då det gäller dessa begrepp så beskrivs de lite olika beroende på författaren. (Henricson 2012 s. 286)

Första steget i analysen är att läsa igenom texten flera gånger för att få fram olika domäner och meningsenheter från analysenheten. Intervjuerna ska även numreras och frågorna göras tydliga så att bearbetningen av texten blir lättare. (Henricson 2012 s. 292)

Analysenhet är det dokument eller den text som ska analyseras. En domän är en större del i texten som handlar om ett visst område. Det kan då handla om delar i en intervju som hör samman med de olika frågeområden som byggts upp. Ifall texten handlar om en process kan de olika skeden som tillhör processen bilda olika domäner. Efter att domänerna har bildats skall olika meningsenheter hittas. Meningsenheter är delar i texten med sammanhängande innebörd. (Granskär & Nielsen 2008 s. 163)

Efter att meningsenheter har bildats kondenseras de. Att kondensera betyder att meningsenheterna görs kortare med tanke på att behålla endast det som är centralt och väsentligt. Sedan läggs olika koder på meningsenheterna. En kod är en sorts etikett som tilldelas de olika meningsenheterna. Den ger en beskrivning på vad meningsenheten handlar om. (Granskär & Nielsen 2008 s. 163)

Efter detta delas de olika delarna in i kategorier. En kategori är något vars innehåll är lika men som utåt är olik de andra. Kategori ger svaret på *vad* texten handlar om. Det är viktigt att ingenting här faller in i flera olika kategorier eller mellan olika kategorier. Ingenting som svarar på ens syfte får då heller lämnas bort för att den saknar en kategori, utan allt ska beaktas. En kategori byggs upp av flera olika liknande koder. (Granskär & Nielsen 2008 s. 163)

Det kan även finnas underkategorier för kategorierna och Henricson (2012 s. 292) tar upp att detta är en kreativ del av processen, där olika betydelser söks fram. Emellan kan kategorierna formas klart även förrän underkategorierna blivit tydliga. (Henricson 2012 s. 292)

Även teman kan användas som kategorier. Ett tema binder samman innehåll från olika kategorier och svarar på frågan *hur*. Detta blir synligt som ett sorts mönster i slutet av analysen. (Granskär & Nielsen 2008 s. 162–164)

Teman som bildades från kategorierna blev även lika som teman våra intervjufrågor var indelade i. Detta ansåg vi vara naturligt eftersom frågorna var delade in enligt dessa teman.

I vårt arbete har vi använt oss av Henricson (2012 s. 292) i vår innehållsanalys. Vi transkriberade intervjuerna direkt efter varje intervju och läste den genomgående flera gånger för att få en bättre förståelse. Vi numrerade varje intervju. Vi hittade koder ur texten, våra koder har varit t.ex. fördomar, informationsbrist, delaktighet, tutorer, lärare och språkkurser. Dessa koder delade vi in i olika kategorier. Våra kategorier var t.ex. personlighetens påverkan och språkmur. Efter kategorisering bildade vi fyra olika teman som är upplevelser om skolan, kulturens betydelse, språkets betydelse och delaktighet.

5.4 Etiska överväganden

Vår tanke är att de ungdomar vi intervjuar har fyllt 18 år och kan därför själv bestämma om sitt deltagande. För oss är det viktigt att fundera på hur och vilka frågor vi ställer till deltagarna så att svaren blir tillförlitliga. Vi vill ställa frågorna så att de är opartiska och utan att vi styr deltagarnas svar. Detta kräver att vi själva inte har förutbestämda uppfattningar om ämnet. En etisk aspekt i vårt arbete är att vi valt flera högskolor istället för bara en. Det blir en etisk aspekt eftersom vi har urvalskriterier för deltagarna och ifall vi koncentrerade oss på endast en högskola, skulle risken av igenkänning av deltagarna öka. Själva intervjun och innehållsanalysen strukturerar vi enligt givna modeller så att våra resultat blir tillförlitliga.

Alla deltagare får ett foljebrev där de får information angående intervjuerna. Genom att deltagarna även får ett informerat samtycke att läsa och underteckna, försäkrar vi att de förstår informationen som berör deltagandet och att deltagandet är frivilligt.

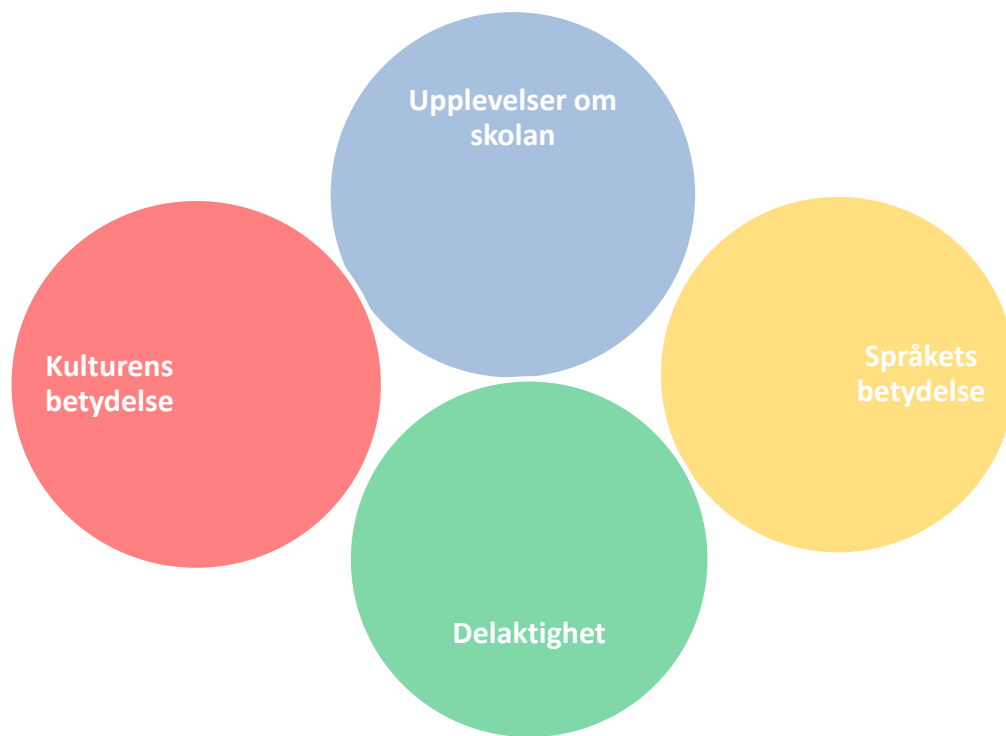
Forskningens etiska grunder är att människans integritet, självbestämmanderätt och lika värde ska skyddas. Vidare menas att människan inte ska hamna illa ut eller skadas. De etiska riktlinjerna ska följas för att försäkra säkerhet och välbefinnande hos deltagaren. (Henricson 2012 s. 69–71)

Forskningsetik hävdar ett etiskt genomförande av studien. Det är intervjuarens kunskaper om etiska överväganden såsom egna tankar och värderingar, hur hen ska ge uttryck för sina tankar och förmågan att klara av lösa krävande situationer på ett etiskt sätt. Det finns etiska riktlinjer genom hela undersökningsprocessen som konstant bör följas och beaktas. (Henricson 2012 s. 70–71)

6 RESULTATREDOVISNING

I detta kapitel redovisas resultaten av intervjuerna vi genomfört. Efter att vi påbörjat sökandet av respondenter, fick vi kontakt med sex stycken individer som var villiga att ställa upp. Av dessa sex blev slutligen fyra intervjuade eftersom två slutligen valde att bli bort. Vi har delat in resultatredovisningen i fyra olika temaområden enligt våra frågor:

upplevelser om skolan, upplevelser om delaktighet, språkets betydelse och kulturens betydelse. Vi har valt att använda oss av flera citat i resultatredovisningen., eftersom vi anser att detta ger ett djup till resultaten och ger en inblick i själva intervjuerna. Citaten som används i texten är på samma språk som använts i intervjuerna för att förstärka tillförlitligheten.

Figur 2: De fyra mest väsentliga temaområden i resultatredovisningen.

6.1 Upplevelser om skolan

Tre av fyra respondenter lyfte fram att de känt sig välkomnade då de börjat i högskolan, av både personal och andra studerande. Det lyftes även fram att tutorerna hade en speciellt viktig roll i början av studierna.

“Yeah in short it wasn’t much the teachers, but the tutors.”

“It went so much smoother than I ever thought, because of like the tutors being there to like mix and match people”

Gällande början av studierna ansåg hälften att det kunde ha funnits mera information och introduktion.

” Not all of us really understand the system, how it works in Finland education wise. So like people here already know like yeah you get to do the exam twice or like you get to do this but some of us really really don’t know anything about this stuff “

Skolans positiva påverkan på vänskretsen och vännernas betydelse i integrationen lyftes fram av hälften. Även det personliga ansvaret och karaktärsdrag lyftes fram här som påverkande faktorer till att få vänner och att bli integrerad i skolan.

“It was through (name of school) that I met my friends that I have today.”

“But I feel like it also came from me. Because I know a lot of other people that were in the same class as me, studying in English, they never went out, they never went like study life, and I was, me and maybe we were three other people from my class, were more like, speaking to the Swedish speaking Finns, and like, going out, and trying to get into the student life.”

Här kom även fram att största delen, tre av fyra, tyckte det var svårare i början att lära känna de finländska studerandena än de internationella.

”... they were more quiet sometimes, little bit more reserved, and sometimes difficult to, not reach, but, more formal, and then after months when I got to know them, they are very open and, and, not only very helpful, um, um, they were pleasant to stay around.”

6.1.1 Upplevelser om delaktighet

Respondenterna hade olika upplevelser om delaktighet. Hälften kände sig delaktiga i studiemiljön och en respondent hade en pågående känsla av att inte alltid vara delaktig.

“The University made us very integrated with all the um, the events, and there were also

the um, trip to (Name of place).''

''Not all the time. No. Because so many of our opportunities that come to us is in Swedish. I really understand the whole idea of... uh... like, English, is not a dominant language in here and like umm... And there is a language barrier.''

När vi frågade om orsaker till att inte känna sig delaktig svarade tre av fyra respondenter att en orsak är språket. En lyfte även fram att åldern påverkar känslan av delaktighet. En respondent ansåg att individernas ursprung utgjorde en skillnad i känslan av delaktighet i början av studierna, eftersom en del kulturer är mera utåtriktade än andra. I frågan om vad som får dem att känna sig delaktiga svarade hälften av respondenterna att evenemang ordnade av högskolan, som t.ex. organiserade fester, främjar delaktighetskänslan. En lyfte även fram att grupparbeten, resor med den egna högskolan, kurser tillsammans och att spendera tid tillsammans i högskolan hämtar människor samman och är ett bra sätt att lära känna varandra.

''They help you build a support system with everything: the tutors [...] the events, the travelling with the own university, the courses, the being here the whole day with your classmates and groupworks and so on.''

''We had a lot of group assignments which would make us talk a lot and work together. [...] So the school did push us together.''

Andra aspekter som respondenterna ansåg främja delaktigheten i högskolemiljön var stöd från skolans personal, personliga val (att medvetet göra val som antingen främjar eller försämrar delaktigheten, att t.ex. gå på evenemang) och personlighetens påverkan (t.ex. att det kan vara lättare att få nya vänner ifall en är utåtriktad).

6.2 Språkets betydelse

Gällande språkets betydelse framkom väldigt olika svar och åsikter. Hälften ansåg att det inte är viktigt att kunna svenska i studiemiljön, eftersom en studerande klarar sig bra på engelska.

‘In the study environment, no. No. Never zero. I study [...] so that’s anyway is English. So yeah, and the level of English here is pretty high so. Yeah.’

En respondent ansåg att det är nyttigt att kunna svenska och finska i studiemiljön, bl.a. för att okunskap i svenska eller finska i en gruppsituation kan göra det obekvämt för alla, eftersom meningar då måste upprepas på flera språk. En respondent lyfte fram att språket emellanåt väcker fördomar om individen.

Gällande utbudet av språkkurserna ansåg hälften att det fanns tillräckligt med möjligheter. En respondent ansåg att språkkurserna hade för snabbt tempo och att förkunskapsskillnaderna var för stora medan en annan ansåg att det borde vara mera intensiva.

“I just felt like it was really really rushed and we have people who know some Swedish like I’m in the same course as some people who have taken Swedish somewhere in their life.”

“It’s really easy stuff, like count to ten, or learn all the letters. What is this person in the picture doing. Like, I know that’s how you start but I feel like it’s insufficient if you really wanna learn.”

Även språkinläring genom omgivningen och växelverkan med vänner lyftes fram av en som en viktig faktor i läroprocessen.

“I remember I took some courses at school, but I didn’t really learn anything there but because all of my friends were talking in Swedish it kind of sunk in.”

6.3 Kulturens betydelse

I frågan om kulturens betydelse varierade svaren mycket. Hälften hade enligt sig själva en stark koppling till den kultur de anser sig höra till. Dessa personer var även öppna och villiga att ta del av andra kulturer.

“So, I, I picked up being so accepting towards every single difference that there is on the

outside. Learnt all different things cause I felt like there was a lack of that and I wanted to fill gaps that my culture didn't have."

"It's because of the culture I moved here actually"

En respondent ansåg sig inte vara kulturellt bunden till någon viss kultur och en ansåg sig vara fränkopplad från sin hemlandskultur.

"I'm really not attached to my culture. I feel more Finnish than [...], if that makes any sense."

Största delen ansåg att kulturen inte behöver vara synlig i skolmiljön. En person ansåg att kulturen förstås kunde vara mera synlig i skolmiljön, genom kunskap om de olika kulturerna, för att minska de nuvarande fördomarna.

"Of course, I feel like um, like, there is so much more in (respondentens hemland), than what people see here and what people have seen from many different people here and like there is always the good and bad in every single place you go to."

Hälften lyfte fram att kulturen blev mest synlig genom fördomar. En ansåg att det inte fanns några fördomar.

"There are things, like jokes, or the way that we joke, that I cannot do because Finns will never get it. And they think that I am being mean or stupid. So, I've started to shut up sometimes. Because I get judged a lot."

Hälften framförde att kännedom om kulturella skillnader och kultur i allmänhet är viktigt då det gäller integrationen i högskolan.

"...in the beginning I can say that I was getting more like, annoyed. But then I just came to the conclusion that it's complete ignorance. It's complete, it's literally the lack of not knowing."

Respondenten i fråga berättar här om hens reaktion till fördomar bundna till hens kultur.

6.4 Övrigt

I slutet av intervjun frågade vi varje respondent ifall de har frågor eller något de önskade tillägga som borde uppmärksammas. En respondent lyfte fram några utvecklingsförslag.

“Yeah, there is a thing actually that could help to integrate. It’s the university organizing more Finnish events. Something that belong the Finnish culture. I don’t know what it could be, for example... Whatever, for example, a day where the university serve very traditional Finnish food or some organized trip to Lapland [...] So even, I don’t know, Finnish literature, Finnish movies, Finnish umm, I already say food... Do you like hockey? Even, example. I mean even for the hockey. [...] I’m not fascinated of hockey, so if you give me the ticket for 10 euros I would go, cause it is an important thing for Finland. So, more Finns related. To integrate, to have a thing to talk”

7 ANALYS OCH DISKUSSION

I detta kapitel analyseras resultatet och granskas kritiskt mot vår teoretiska referensram och vår tidigare forskning. Vi kopplar ihop resultatet med vårt syfte och våra frågeställningar. Sedan diskuterar vi resultatet och metoden samt ider om fortsatt forskning.

7.1 Resultatanalys

Vårt syfte med studien är att få en bättre förståelse gentemot de unga invandrarnas upplevelser om integrationen i högskolan. Våra frågeställningar är: Hur upplever de unga invandrarna integrationen i högskolan? På vilket sätt blir den ungas kultur synlig i integrationen i högskolan från den ungas perspektiv? I detta kapitel har vi valt att analysera upplevelser om skolan och upplevelsen om delaktighet i samma stycke eftersom resultaten korrelerade mycket med varandra. Andra temaområden är språkets betydelse och kulturens betydelse.

Efter skriftliga delen har vi delat in analysen i tre olika delar: stödande faktorer, utvecklingsmöjligheter och övriga faktorer. Denna analys redovisas i en figur.

7.1.1 Upplevelser om skolan och delaktighet

I en av studierna i vår tidigare forskning kom fram att studerande med och utan invandrarbakgrund delade sig upp i två grupper i skolan vilket försvårade anpassningen. Detta påverkade den sociala strukturen i skolan negativt. (Seung- Hwan et al s. 40–50)

Tre av fyra respondenter i vår studie ansåg att det i början av studierna var svårare att lära känna de finländska studerandena än de internationella, men att det blev lättare efter en tid att lära känna de finländska studerandena.

I frågan om hur skolan och delaktigheten upplevts av respondenterna var svaren varierande, där hälften kände sig delaktiga, en inte tog ställning och en inte alltid kände sig delaktig. Under intervjuerna kom fram att största delen, tre av fyra, av respondenterna dock känt sig välkomna då de börjat sina studier och att speciellt tutorerna haft en stor roll i detta. I vår tidigare forskning kommer fram vikten av stöd i form av andra internationella studerande, en panel eller mingel i början på studierna (Johnson 2019 s. 590–601). Gustavsson (2004 s. 138–139) lyfter fram att det finns tre viktiga komponenter som ska uppfyllas för att känna sig delaktig. Dessa är att personen upplever sig vara en del av något, att hen själv aktivt agerar och att det finns goda förutsättningar för delaktighet. Här blir de goda förutsättningarna tydliga, eftersom respondenterna upplevde miljön som välkomnande och tutorerna utgjort en god grund till delaktigheten och via det integrationen. Andra aspekter gällande goda förutsättningar som blev tydliga i intervjuerna, var evenemang som ordnades av skolorna och stöd från personalen och grupparbeten av olika slag. Dessa upplevdes som en god grund till delaktighet. I slutet av en intervju kom det fram en del utvecklingsförslag som även kunde bidra till en högre grad av delaktighet. Här lyftes fram bland annat sportevenemang som stöd till att hitta gemensam grund med de finländska studerandena. Även detta utgör en god förutsättning för delaktigheten.

I våra intervjuer lyftes språket fram som en negativ aspekt gällande känsla av delaktighet.

Det ansågs att språkmuren blir ett hinder till delaktigheten eftersom flera av de möjligheter som kommer emot är på svenska. Undervisnings- och kulturministeriet (2017) lyfter även fram språket som en central aspekt av integrationen och att språket ökar individens möjligheter till delaktighet och möjlighet att påverka i samhället.

I intervjuerna lyftes även det personliga ansvaret och karaktärsdrag fram som påverkande faktorer till att få nya vänner och att bli integrerad. Respondenterna ansåg att insatsen som den studerande själv gör för att känna sig delaktig har betydande roll. Här uppfylls då den andra delen av det Gustavsson (2004 s. 138–139) tar upp; att personen själv aktivt agerar för delaktigheten.

7.1.2 Språkets betydelse

Gällande språk och dess betydelse var svaren och åsikterna varierande. En del av svaren var även en rak motsats till delar av vår teoretiska referensram och tidigare forskningen.

I teoretiska referensramen blir det klart att språket har en stor betydelse i integrationen och att det är viktigt att börja studera det nya språket så fort som möjligt efter att man anlant till det nya hemlandet. (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos 2018 s. 71–73)

Hälften av de intervjuade ansåg dock att det inte är viktigt att kunna finska eller svenska, eftersom engelska räcker bra till i studielivet. Här kan det dock ha stor betydelse vilka språk det är frågan om. Respondenterna syftar till engelska, som talas mycket i Finland. Situationen och tankarna kunde då variera beroende på vilka språk det är frågan om. En av respondenterna ansåg dock att det är lättare att integreras med de finländska studerandena i grupsituation ifall alla talar och förstår hemlandets språk. Detta blir även tydligt i vår teoretiska referensram där det framgår att vi genom vårt språk förverkligar det beteende och den livsstil som hör vår kultur, och att språket därför har en stor betydelse för att förebygga en känsla av utanförskap. (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos 2018 s. 71–72)

I en studie i avsnittet om tidigare forskning framkom att det krävs mera språkundervisning och bättre språkkurser för att främja integrationen (Majhanovich et al. s. 453–474). Även

i en strategirapport om högskolornas internationalisering i Finland kom fram att det inte lagts tillräckligt tyngd på lärandet av inhemska språk och kultur till utländska studerandena (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017). Hälften av respondenterna ansåg att det fanns tillräckligt med språkkurser i högskolan, som då inte direkt korrelerar med det som framkommit i den tidigare forskningen eller vår teoretiska referensram.

Då det gäller språkkursernas gång var svaren igen varierande, där en ansåg att tempot är för snabbt och en att de inte var tillräckligt intensiva. Det finns flera individuella faktorer som påverkar hur och i vilket tempo man lär sig ett nytt språk, t.ex. trauma, inlärningssvårigheter och psykisk belastning (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2018 s. 71–73). Detta tyder då på att dessa individuella skillnader kanske kunde beaktas mer, för att göra språkinläringen så effektiv som möjligt.

En respondent lyfte fram omgivningen och växelverkan med vänner som viktiga delar i inläringen. Det blir även tydligt i vår teoretiska referensram där det tas upp att interaktionen är en viktig aspekt i språkinläringen och ger även möjlighet att bekanta sig med den non verbala kommunikationen och olika normer. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2018 s. 71–73)

I samband med språk lyfte en respondent även fram att språket ibland väcker fördomar om individen. Detta korrelerar med det som framkommer i den teoretiska referensramen om att språk behövs för att en människa ska bli förstådd och genom detta känna sig hörd och trygg i sin omgivning. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2018 s. 71–73)

7.1.3 Kulturens betydelse

I Burgors et al. (s. 235–237) studie togs upp den ungas roll i samspel mellan individer från olika kulturer. Detta samspel är en påverkande faktor gällande den ungas egen kultur och andras kulturer. Den unga kan uppleva svårigheter i integrationen pga. flera olika kulturer i skolan, och även samhället runtomkring. I studien framstod vikten av att hitta balansen mellan sin egen kultur och de andra kulturerna. Största delen av respondenterna i vår studie ansåg att deras egen kultur inte behöver vara synlig i skolmiljön medan en respondent ansåg att den kunde vara mera synlig, för att minska de nuvarande

fördomarna. T.ex. kulturkvällar, där studerande får möjlighet att berätta om sin kultur i form av olika uppträdanden eller presentationer, kunde framföra kulturer i högskolor i en positiv bemärkelse (Johnson 2019 s. 590-601). I teoretiska referensramen under John Bowlbys ackulturationsteori beskrivs tankesättet om att den egna kulturen inte behöver vara synlig som assimilation. Assimilation är då en person ger upp sin egen identitet, med syfte att smälta in i den nya kulturen. En respondent kände sig höra mera till den finska kulturen och kände sig fränkopplad från sin ursprungslands kultur i positiv bemärkelse, vilket tyder på lyckad assimilation. De flesta i vår studie har dock känt sig integrerade, dvs. som en del av den nya kulturen, då endast en har känt sig assimilerad. I vår studie kände sig ingen av respondenterna marginaliserad eller segregerad. (Berry 1997 s. 18–19).

En respondent ansåg att kunskap om olika kulturer skulle minska fördomar och att det av denna orsak skulle vara bra att kulturerna synliggjordes mera i skolan. Detta blir tydligt i vår teoretiska referensram om kulturella olikheter som möjligheter istället för hinder. Genom att lära sig om andra kulturer och förstå deras tankegrund och värderingar minskas fördomarna och det bidrar till delaktighet och gemenskap. (Illman & Nynäs 2017 s. 163–168)

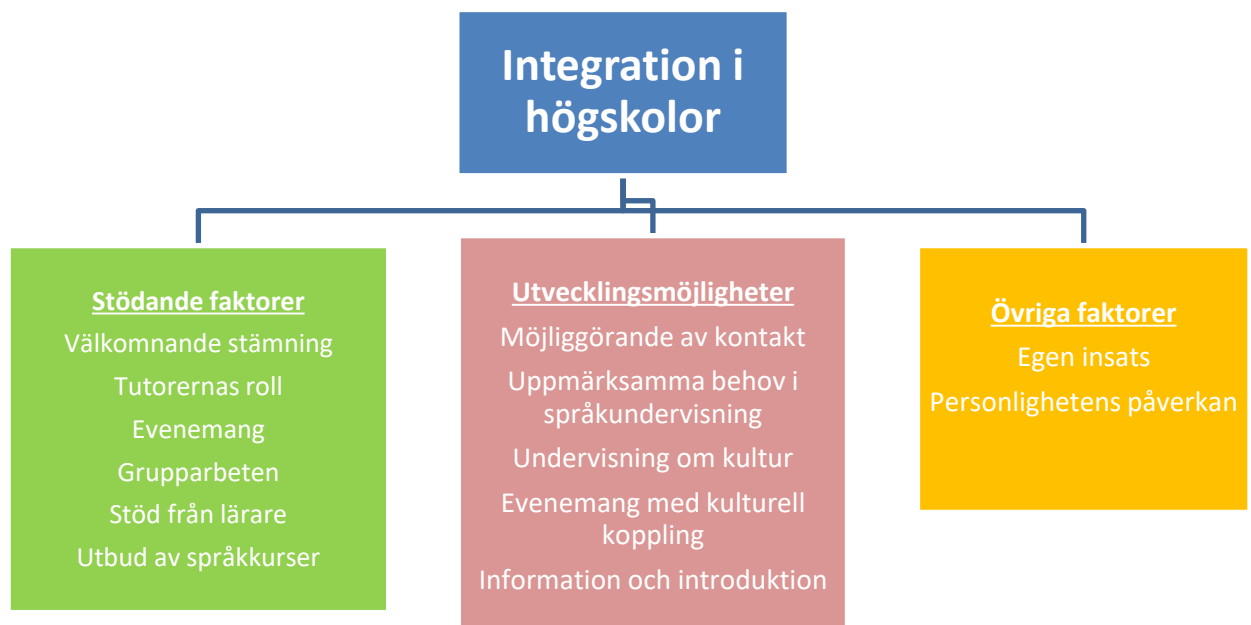
De möjligheter som bredare kunskap om kulturer kunde bidra till korrelerar även med vår teoretiska referensram om kulturkompetens. Det krävs högre grad av kulturkompetens för att människor inte skall diskriminera andra människor pga. deras kulturella bakgrund. Kunskap i kulturkompetens bidrar till ett öppnare samhälle som är mera accepterande för alla olika kulturella bakgrunder och se de olika behoven ett mångkulturellt samhälle behöver. Kulturkompetens bland både personal och studerande i skolan kunde minska på fördomarna. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2018 s. 113–114)

Hälften av respondenterna lyfte i ett annat skede även fram betydelsen av kunskap och kännedom gällande olika kulturer och kultur i allmänhet. De ansåg att detta är viktigt för att stöda integrationen. Detta stöds av teorin där det blir tydligt att förståelse för en annan kultur innebär acceptans, erfarenheter och kunskap om kulturen. (Illman & Nynäs 2017 s. 102–104) I teorin lyfts även fram kulturkompetens som handlar om kunskap att möta människor från olika kulturer. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2018 s. 113–114) I vår

tidigare forskning av Johnson (s. 580–581) framförs iden att introducera hemlandets kultur med de internationella kulturerna med hjälp av kurser som ger en möjlighet att bekanta sig med flera olika kulturer.

7.1.4 Kategorisering av analysen

Vi har delat in analysen i olika kategorier. Kategorierna går under rubriken ”Integration i högskolor” och är uppdelad i stödande faktorer, utvecklingsmöjligheter och övriga faktorer. Figuren nedanför är till för att tydliggöra de olika synvinklarna på analysen av upplevelserna.

Figur 3: De mest väsentliga kategorierna för resultat analysen, som beskriver integrationen i högskolorna.

7.2 Diskussion

I detta kapitel diskuterar vi resultaten av vår studie utifrån vårt syfte och forskningsfrågor. Vi kommer även här att diskutera vårt val av metod och tillförlitligheten av vår studie. Till sist presenterar vi våra tankar om fortsatt forskning.

7.2.1 Resultatdiskussion

Syftet med vår studie är att få en bättre förståelse för de unga invandrarnas upplevelser av integrationen i högskolan med en koppling till kulturens betydelse. Med denna studie önskar vi kunna bidra till att invandrarnas upplevelser av integrationen i högskolan blir tydligare och genom det påverka till förbättring av integrationen. Forskningsfrågorna som formades var:

- Hur upplever de unga invandrarna integrationen i högskolan?
- På vilket sätt blir den ungas kultur synlig i integrationen i högskolan från den ungas perspektiv?

I resultaten av studien blev det tydligt att högskolor kunde förbättra sig i flera delområden för att integrationen ska upplevas mer positiv av de unga. Det blev dock även tydligt att det finns flera områden som fungerar bra och främjar delaktighet och integration i högskolan.

Angående upplevelser om skolan och delaktighet upplevde största delen att det varit svårare att lära känna finländska studeranden än internationella. Detta var något som ansågs bli lättare efter en tid men kändes svårt i början. Detta kunde vara viktigt att uppmärksamma mera och se till att de internationella studerandena får tillräcklig kontakt även med de finländska studerandena. Tankar om tillräcklig information och introduktion i början av studierna lyftes fram som ett område där det kunde finnas plats för förbättring. Det varierar dock enligt högskolor och därför kunde svaren vara väldigt annorlunda beroende på högskola. Det är ändå viktigt att uppmärksamma att det har upplevts som bristande.

I fråga om delaktighet var svaren överlag varierande. Det som blev tydligt var att förutsättningarna för delaktigheten i hög grad varit bra. Här har påverkande faktorer varit en välkomnande stämning och tutorernas roll. Evenemang, grupparbeten och stöd från lärare lyftes även fram som viktiga aspekter i att stöda känslan av delaktighet. Dessa svar gav en tydlig bild av flera praktiska aspekter som starkt påverkar de ungas upplevelse av hela integrationen i högskolan.

Delaktigheten ansågs även vara starkt påverkad av den egna insatsen. Detta påverkar då även den personliga upplevelsen av integrationen.

Då det gäller språk var resultaten delvis oförväntade, men mestadels positiva. Hälften av de intervjuade ansåg att det inte är viktigt att kunna de inhemska språken, eftersom engelska räcker bra i studiemiljön. Här tänkte vi att känslan troligtvis är mycket påverkat av vilket språk det är frågan om. Respondenterna syftar på engelska, som största delen i Finland talar. Om det här skulle vara frågan om ett språk som inte talas så brett i Finland kunde svaren ha varit annorlunda. Hälften av de intervjuade ansåg dock att det finns tillräckligt med utbud ifall den studerande vill lära sig finska eller svenska i högskolan. Detta var positivt eftersom det då tyder på att inläringen påverkas mer av den personliga viljan än av de möjligheter som erbjuds av högskolan.

Själva språkkurserna och deras innehåll upplevdes dock väldigt olika. En respondent önskade ett saktare tempo och grundligare bas, medan en annan ansåg att kurserna var för lätta. Här kan reliabiliteten på svaren påverkas av att respondenterna kommer från olika högskolor och kurserna är annorlunda beroende på högskola och lärare. Detta kunde ändå tolkas som att det finns ett behov att mer uppmärksamma de individuella behoven i språkundervisningen och se till att förkunskapen bland de studerande som går kursen är jämbördig.

Språkinläring via interaktion med vänner lyftes fram som en viktig aspekt av inläringen av ett nytt språk. Här tänker vi att tyngden blir på att i början av studierna möjliggöra gemenskap, så att vänner kunde hittas även genom skolan.

Vårt resultat visar på att mer kunskap vore viktigt då det gäller kultur. Kunskap om olika kulturer och kultur som begrepp, vilket kunde bidra till att fördomar om olika kulturer i högskolorna minskar. Det kan tyda på att det nuvarande läget i högskolorna gällande kulturundervisning inte är tillräcklig. Fördomar kom fram i vår studie gällande både kultur och språk. Som även resultaten visade så vore det viktigt pga. detta med utbildning om kulturer för alla studerande. Detta kunde även vara nyttigt i andra miljöer än bara skolmiljön.

Sammanfattningsvis kan konstateras att integrationen i högskolorna upplevs som positiv, men att det finns rum för vidare utveckling. Detta kunde enligt resultaten av denna studie göras genom att i högre grad möjliggöra kontakt med finländska studerandena, vidare

uppmärksamma individuella behov i språkundervisning, säkerställa att det finns tillräcklig information och introduktion i början och ordna undervisning om olika kulturer och kultur i allmänhet. En respondent lyfte även fram några direkta utvecklingsförslag i slutet av sin intervju. Där lyftes fram att delaktigheten kunde gynnas av att i högre grad möjliggöra att internationella studerandena kan ta del av den finska kulturen. Detta ansågs kunna göras genom t. ex. traditionell finsk mat i högskolan, genom att ordna gemensamma resor till exempelvis Lappland och även ishockey. Med det sistnämnda menas att det kunde ordnas biljetter till hockeymatcher eftersom det i Finland är en viktig sport som är väldigt synlig och starkt kopplad till finsk kultur. Detta kunde då ge en gemensam grund att stå på och något gemensamt att diskutera.

Då det gäller kultur och hur den blir synlig i integrationen, visar resultaten av vår studie att kulturen inte varit en så synlig del av integrationen, men att den mestadels inte önskas bli synligare heller.

Vi anser att våra resultat gett oss svar på de frågor som vi önskade hitta svar till och hoppas att våra resultat kan bidra till en ytterligare utveckling av integrationen i högskolorna.

7.2.2 Metoddiskussion

I detta kapitel diskuterar vi kritiskt kring vår bakgrund, tidigare forskning, teoretiska referensram, val av metod och innehållsanalys. Dessutom diskuterar vi urvalet av respondenter, studiens tillförlitlighet och granskar ständigt vårt arbete kritiskt. Till sist redogör vi för arbetsfördelningen och idéer för vidare forskning.

Efter inledningen i vårt arbete öppnade vi de olika termerna som vi ansåg vara viktiga för arbetet. Vi "brainstormade" mycket och diskuterade olika väsentliga termer. I bakgrunden definierade vi ordet "invandrare" och de skilda begreppen inom termen. Dessutom tog vi upp integration i Finland, integrationsprocessen, integration av unga i högskolan och utmaningar kring integrationen av invandrare. All insamlad kunskap är relevant för arbetet. Vi sökte aktivt efter tidigare forskning om integration av unga och resultaten var breda. Det fanns dock inga studier om integration av unga i högskolor, vilket bekräftade behovet av vårt val av ämne för studien. Tidigare forskningen som vi funnit var relevant

för vårt arbete, dock ansåg vi i slutet av vår arbetsprocess att artikeln *"Immigrants' health and health inequality by type of integration policies in European countries"* inte längre var relevant eftersom den handlade om invandrare i europeiska länder och deras hälsotillstånd. I början av arbetet hade vi begreppet "hälsa" som en möjlig aspekt i studien, men vi bestämde att inte koncentrera på hälsoaspekter i arbetet. Vår teoretiska referensram byggde på begrepp som vi ansåg viktiga till de kommande intervjuerna. Teoretiska referensramen om kultur, kulturkompetens, delaktighet, språkets betydelse och ackulturationsteorin stöder och kompletterar vår tidigare forskning. Stycket om språkets betydelse kunde varit bredare i teoretiska referensramen, eftersom en stor del av integrationen handlar om språk. Detta hade vi inte räknat med då vi skrev vår teoretiska referensram.

I vår studie valde vi semistrukturerade individuella intervjuer som tillvägagångssätt för att samla data, eftersom vi ansåg att det går mera på djupet och är ett bra sätt att få reda på människors erfarenheter och åsikter. Respondenterna gav även endast några perspektiv på integrationsfrågan och kan även tänkas vara integrerade på ett annat sätt än någon som inte vill diskutera sina åsikter eller ställa upp i intervjuer. Eftersom vi sökte efter våra respondenter via bland annat sociala medier, betyder det även att de vi intervjuat är aktiva inom de grupper vi hört av oss till. Detta kan även tyda på att dessa personer är bättre integrerade än andra som inte deltagit i denna studie. Att använda oss av semistrukturerade intervjuer ansåg vi vara passand för att ha möjligheten att ställa frågor utanför intervjuguiden vid behov, ytterligare för att gå mera på djupet. Vi kunde ha påverkat intervjun beroende på följdfrågorna vi ställde, och detta kunde ha ändrat på intervjuens gång och kvaliteten på intervjun. Intervjuguiden var lämplig för våra intervjuer, men vi kunde ha haft flera följdfrågor och med hjälp av dem komma mera på djupet av våra ämnen. Eftersom ingen av oss tidigare utfört intervjuer i forskningssyfte kan detta ha påverkat intervjusituationen. En del av frågorna i intervjuguiden kunde även ha beskrivits tydligare och detta kunde ha medfört en tydligare framskridning på intervjun. Vi intervjuade varje individ tillsammans för att få en bredare syn och helhet. Ingen av respondenterna avbröt intervjun och alla kunde vara i kontakt med oss i efterhand. Vi undvek att komma med egna antaganden eller uppfattningar om respondenternas svar. Vi ansåg att en kvalitativ innehållsanalys enligt Henricson var passande för våra genomförda intervjuer. Vi analyserade tillsammans för att öka

förståelsen av innehållet. Vi presenterade alla intervjuer som en helhet för att säkerställa konfidentialiteten. Metoden var strukturerad och vi skrev ner den i både en Excel tabell och Word dokument för att få en visuell helhetsbild som är tydlig att gå tillbaka till vid behov. Materialet förstördes genast efter användning.

Vi sökte respondenter på många olika sätt och hade svårt att påverka urvalet. Vi hade strikta urvalskriterier som vi höll fast vid, men vem som svarade på vår förfrågan kunde vi inte påverka. Vi kontaktade tre av våra respondenter själva med hjälp av snöbollseffekten. Snöbollseffekten kan påverka urvalet eftersom det är via kontakter och det då finns en risk att gemensamma kontakter påverkar svaren under intervjun. Två av respondenterna kontaktade oss via sociala medier och det kunde vi inte påverka. En av de intervjuerna valde vi att inte hålla för tillförlitlighetens skull som förklaras i följande stycke mera ingående. Vi hade som antal fyra-sex respondenter där flera respondenter är bättre. Vi kunde inte påverka antalet som kontaktade oss via sociala mediet och därför intervjuade vi fyra stycken. Resultatet kunde ha sett annorlunda ut ifall vi haft sex respondenter.

Arbetets tillförlitlighet har varit i beaktande genom arbetets gång. Vi har beaktat bakgrunden och den teoretiska referensramen samt intervjuguiderna så att de är i samband med syftet och frågeställningen. Vi har ändrat på frågeställningarna under arbetets gång så att de är relevanta. Eftersom metoden och analysen är tidigare använda i studier medför det tillförlitlighet. Tillförlitligheten kan dock beprövas i en viss grad i och med att alla följdfrågor inte är nedskrivna i intervjuguiden. Vi har medvetet lämnat bort en intervju som vi hade planerat att göra via Skype, eftersom vi inte ville riskera att viktiga gester eller uttryck uteblir pga. dålig anslutning. Respondenten deltog inte i vår studie.

Arbetsfördelningen har varit jämn under hela arbetet. Då vi sökte tidigare forskning arbetade vi skilt och skrev ned eller sammanfattade informationen för att sedan presentera det för varandra och läsa igenom varandras texter. Detta medförde att vi kunde arbeta även på varandras texter och korrigera eller förbättra texten så den blev mera sammanhängande. På detta sätt bearbetade vi även information från andra källor under bakgrundens och teoretiska referensramens uppbyggnad. Vi har tillsammans "brainstormat" mycket under arbetets gång och tillsammans bestämt takten. En av oss har

kontaktat respondenterna och bestämt tid och plats för intervjuerna. Vid transkriberingsskedet bestämde vi att dela på materialet för att enskilt kunna koncentrera oss på materialet i fråga. Vi höll dock kontakt med varandra under hela transkriberingen. Vid analysskedet började vi arbeta tillsammans igen för att få en så omfattande och djupgående analys som möjligt. Våra främsta styrkor har varit förmågan att diskutera tillsammans och lyssna på den andras åsikter, fast de inte alltid var lika. Det har varit en utmaning att hålla motivationen uppe under en så lång tid, eftersom arbetet drog ut mera än vi hade förväntat oss och detta drog ner på inspirationen.

Som rekommendationer till fortsatt forskning har vår studie bekräftat behovet på mera undersökningar om integrationen i Finland och språkets betydelse för integration. Invandrarnas och samhällets perspektiv kunde forskas i mera. Framtida forskning behövs inom kulturbemötande och hur det finska samhället kan integrera och sträva till ett mera öppet samhälle. Inom högskolan skulle forskning för att förbättra språkundervisningen behövas.

KÄLLOR

- Arbets- och näringsministeriets publikationer., 2016. Statens program för integrationsfrämjande för åren 2016–2019 och Statsrådets principbeslut om statens program för integrationsfrämjande. Tillgänglig: http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79123/TEMjul_46_2016_verkko.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Hämtad: 14.2.2019.
- Alitolppa-Niitanen, Anne; Fågel, Stina& Säävälä, Minna., 2013. *Olemme muuttaneet- ja kotoudumme*, Väestöliitto, s. 17. Tillgänglig: https://vaestoliitto-fi-bin.directo.fi/@Bin/80a35b64de36ef1eea7b255e028b9590/1541511038/application/pdf/4715338/Olemme%20muuttaneet%20-%20ja%20kotoudumme_final%202608%20%283%29.pdf Hämtad: 10.6.2018.
- Berry, John W., 1997. Immigration, Acculturation, an adaptation, *Applied psychology: An international review*, Vol. 1, s. 5-68.
- Burgor, Mikaela; Al-Adeimi, Mohamed& Brown, Jason., 2017. Protective factors of family life for immigrant youth, *Child and Adolescent Social Work Journal*, Vol 34, Issue 3.
- Cederlund, Christer& Berglund, Stig-Arne., 2017, Socialpedagogikpedagogiskt socialt arbete, uppl. 2, Liber., s. 14
- Granskär, Monica& Nielsen- Hoglund, Birgitta., 2017, *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso-och sjukvård*. 3 upplagan. Lund: Studentlitteratur. 262 s.
- Gustavsson, Anders., 2004, Delaktighetens språk, Lund: Studentlitteratur. Kap. 1,8.
- Ham, Seung-Hwan; Yang, Kyung-Eun& Cha, Yun-kyung., 2017, Immigrant integration policy for future generations? A cross-national multilevel analysis of immigrant-background adolescents' sense of belonging at school. *International Journal of Intercultural Relations*. Vol 60, s. 40-50.
- Henricson, Maria., 2012, Vetenskaplig teori och metod. Från idé till examination inom omvårdnad. Upplaga 1:7. Lund: Studentlitteratur AB. 590s.
- Illman, Ruth & Nynäs, Peter., 2017, *Kultur, människa, möte. Ett humanistiskt perspektiv*. Andra upplagan. Lund: Studentlitteratur. 185 s.
- Jacobsen, Dag- Ingvar., 2012, Förståelse, beskrivning och förklaring: introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete. Andra upplagan. Lund: Studentlitteratur AB. 327 s.
- Johnson, Kit., 2019. Universities as Vehicles for Immigrant Integration, *Fordham Urban Law Journal*, Vol 46, nr 3, s. 580-591. '

- Kurki, Tuula; Masoud, Ameerah; Niemi, Anna-Maija & Brunila, Kristiina., 2017, Integration becoming business: Marketisation of integration training for immigrants. *European Educational Research Journal*. Vol 17, upplaga 2, s. 233-247.
- Lag om främjande av integration 1 §., 2010. Tillgänglig: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2010/20101386> Hämtad: 14.11.2018
- Leinonen, Elina., 2013, Perheen sukupuolisuhteet ja kotoutuminen nuorten näkökulmasta. Tutkimuksia- *Helsingin kaupungin tietokeskus*. Upplaga 3. 64s. Tillgänglig: https://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/13_11_29_Tutkimuksia_3_13_Leinonen.pdf Hämtad: 5.11.2018.
- Majhanovich, Suzanne & Deyrich, Marie-Christine., 2017, Language learning to support active social inclusion: Issues and challenges for lifelong learning. *International review of education*. Vol 63. S. 453-474.
- Malmusi, Davide., 2015, Immigrants' health and health inequality by type of integration policies in European countries. *European Journal of Public Health*, Vol 25, upplaga 2, s. 293-299.
- Migrationsverket., 2019, *Kvotflyktingar*. Tillgänglig: <https://migri.fi/sv/kvotflyktingar> Hämtad: 6.6.2019
- Opetus- ja kulttuuriministeriö., 2017, *Maahanmuuttajien koulutuspolut ja integrointi, Kipupisteet ja toimenpide-esitykset II*. Vol 5. S. 25-27. Tillgänglig: <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79439/okm05.pdf> Hämtad: 23.10.2018.
- Surakka, Jukka & Hyypä, Markku., 2012, *Social delaktighet*, Arcada publikation 1, Helsingfors, s. 8
- Statistikcentralen., 2017, *Invandringen nådde nytt rekord 2016*, Helsingfors. Tillgänglig: https://www.stat.fi/til/muutl/2016/muutl_2016_2017-05-17_tie_001_sv.html Hämtad: 1.11.2018
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos., 2018, *Pakolaisten mielenterveyden tukeminen Suomessa PALOMA-käsikirja*. Tillgänglig: Pakolaisten mielenterveyden tukeminen Suomessa PALOMA-käsikirja. Hämtad: 14.2.2019
- Te- tjänster., 2018, *Integrationsutbildning för invandrare*. Tillgänglig: http://www.te-tjanster.fi/te/sv/arbetssoekande/yrkesval_och_utbildning/integrationsutbildning_invandrande/index.html Hämtad: 25.10.2018.
- Ung I fokus r.f., 2019, *Förening*. Tillgänglig: <https://ungifokus.fi/forening/> Hämtad: 15.8.2019

Väestöliitto., 2018, *Maahanmuuttajat*. Tillgänglig:
http://www.vaestoliitto.fi/tieto_ja_tutkimus/vaestontutkimuslaitos/tilastoja/maahanmuuttajat/
Hämtad: 1.11.2018

Wibeck, V., 2010, *Fokusgrupper Om fokuserade gruppintervjuer som undersökningsmetod*. 2 uppl. Lund: Studentlitteratur. 178 s.

BILAGOR

Bilaga 1

Informerat samtycke

Härmed ger jag mitt samtycke för att delta i en individuell intervju som görs i samband med Melissa Gustafssons och Jeanina Coopers examensarbete om unga invandrares upplevelser om integration i högskolor. Jag ger mitt samtycke till att materialet som samlas in under intervjun får användas i ovannämnda examensarbete. Jag förstår syftet med studien och har läst följebrevet som innehåller information om intervjun.

Jag förstår att intervjun kommer att bandas in och att jag är anonym i arbetet. Jag förstår att mitt deltagande är frivilligt och att jag kan avbryta intervjun när som helst.

☐

Jag har läst och förstått informationen som står ovan och ger mitt samtycke för intervjun.

Ort och datum

Underskrift och namnförtydligande

Annex 1

Informed consent

Hereby I give my consent to participate in an individual interview made in relation to Melissa Gustafsson and Jeanina Cooper's Thesis about Young Immigrant's Experiences of the integration in universities. I give my consent to that the material collected during the interview will be used for the thesis mentioned above. I understand the aims of this study and have read the covering letter which includes information about the interview.

I understand that I am anonymous, and my participation is voluntary. I am aware of my possibility to quit at any time during the interview process.

☐

I have read and understood the information above and give my consent for the interview

Place and date

Signature and name printed in capital letters

Bilaga 2

Följebrev

Bästa deltagare,

Vi, Melissa Gustafsson och Jeanina Cooper, är två socionomstuderande från Yrkeshögskolan Arcada. Vi arbetar på vårt examensarbete där vi vill ta reda på hur du uppfattar integrationen i din skola. Vi vill få en djupare förståelse för hur processen upplevs av de unga. Målgruppen för dessa intervjuer är unga invandrare i åldern 18–27 som kommit till Finland inom de senaste 5 åren och studerar i högskola.

Din del i denna studie skulle vara att delta i en individuell intervju som genomförs av oss. Intervjun genomförs på ett ställe lämpligt för dig och du kommer att ha möjlighet att i förväg bekanta dig med intervjufrågorna. Intervjun varar 30–45 minuter och intervjun bandas in. All information som samlas in under intervjun är konfidentiell och används endast för vårt examensarbete. Efter att vårt examensarbete har blivit godkänt kommer allt material som använts att förstöras. Du är anonym i vår studie och ditt deltagande är frivilligt. Du har rätten att avbryta intervjun vilken stund som helst och rätt att välja att inte svara på intervjufrågorna om det känns så.

Tack för ditt intresse!

Kontakta oss gärna ifall du har frågor!

Med vänliga hälsningar,

Melissa Gustafsson

melissa.gustafsson@arcada.fi

Jeanina Cooper

jeanina.cooper@arcada.fi

Handledare Ingmar Sigfrids

ingmar.sigfrids@arcada.fi

Annex 2

Covering letter

Hello!

We are two social services students from Arcada- University of Applied Sciences and we are hoping to find a few young adults with immigrant backgrounds whom we could interview for our thesis. Our thesis is about young immigrants' experiences of integration in universities. With this study we want to get a deeper understanding about the experiences around this process. We are looking for young immigrants between the ages 18-27 who have been in Finland for less than 5 years and whom are studying at a university.

Your part in this would be to participate in an individual interview in the setting that you prefer. You will get the interview questions in advance so that you can prepare for the interview. The interview will take 30-45 minutes and will be recorded. All the information gathered from the interviews is confidential and will only be used for this thesis. After approval of the thesis all material used will be destroyed. Your participation in the interview is voluntary and you can choose at any time to stop the interview or choose not to answer questions. The interviews will be done in either English, Swedish or Finnish, depending on your wishes.

If this is something for you, or you have any questions, please contact us!

Kind regards,

Melissa Gustafsson

melissa.gustafsson@arcada.fi

Jeanina Cooper

jeanina.cooper@arcada.fi

Supervisor Ingmar Sigfrids

Ingmar.sigfrids@arcada.fi

Bilaga 3

Intervjuguide

Upplevelser om skolan och delaktighet

Delaktighet: En känsla av att vara en del av något och känna gemenskap. Delaktighet är en individuell upplevelse som inte kan bestämmas utifrån.

- Hur kändes det att börja studera?
 - *Varför kände du så?*
 - *Önskar du att något skulle varit annorlunda? T.ex. lärarnas roll eller hjälp i praktiska saker.*
- Hur kände du dig bemött av
 - *personalen*
 - *andra studerande*
 - *Önskar du att något hade varit annorlunda?*
- Känner du att skolan gett dig stöd i din integrationsprocess?
 - *Hurdant stöd*
 - *Hurdana stödformer?*
- Hur mycket har skolan och dina studier påverkat din sociala krets? Med sociala krets menar vi kompisar och vänner.
 - *På vilket sätt?*

Känner du dig delaktig i studiemiljön?

- *Vad får dig att känna dig delaktig i studiemiljön?*
- *Önskar du att något hade varit annorlunda?*

Språkets betydelse

- Har du påbörjat studier i svenska eller finska?
 - *Om 'Ja', när har du börjar dem?*
 - *Om 'Nej', vad är orsakerna? Önskar du få påbörja dem?*

- Känner du att det är viktigt att kunna finska eller svenska i studiemiljön?
- *Varför?*
- Hurdana möjligheter erbjuder skolan för finska- och svenska studier?
- *Anser du att det är tillräckligt?*

Kulturens betydelse

Kultur kan definieras som musik, konst, litteratur och ett unikt sätt att leva på. Olika kulturer har olika vanor, livsstil och tro. Det handlar om en samvaro med gemensamma värderingar, moraler och intressen.

- Vad betyder kultur för dig?
- Vilken betydelse har din kultur för dig?
- Vilken betydelse har den finska kulturen för dig?
- På vilket sätt blir din kultur beaktad i skolan?
- *Varför?*
- Önskar du att din kultur skulle beaktas mer i skolan?
- *På vilket sätt skulle det kunna göras?*
- Har du någon gång känt dig annorlunda behandlad i studiemiljön på grund av din kultur?
- Finns det någonting du ännu önskar säga eller har du frågor?

Annex 3

Interview guide

Experiences of school and participation

Participation: A feeling of being a part of something and solidarity. It is an individual experience that can't be determined from the outside.

- How did it feel to begin your studies?
 - *Why did you feel like this?*
 - *Do you wish that something would have been different? Eg. Teachers role or help with practical things*
- How did
 - a) *Staff*
 - b) *Students*
 - Welcome you?
 - *Do you wish that something would have been different?*
- Do you feel that school is helping and supporting you in the integration process?
 - *What kind of help?*
 - *What kind of support?*
- How much has school and your studies affected your group of friends?
 - *In what way?*
- Do you feel like a part of the study surroundings?
 - *What makes you feel like a part of the study surroundings?*
 - *Do you wish that something would be different?*

Significance of language

- Have you began studying Swedish or Finnish?
 - *If "Yes", when did you start?*
 - *If "No", what are the reasons? Why? Do you wish to start?*

- Do you think it is important to know Finnish or Swedish in the study environment?
- *Why?*
- What kind of possibilities does your school offer when it comes to studying Finnish and Swedish?
- *Are they enough in your opinion?*

Significance of culture

Culture can be defined as music, literature, art and a unique way of life. Different cultures have different customs, lifestyle and beliefs. It is all about a sense of belonging and common values, morals and interests.

- What does culture mean to you?
- What significance does your culture have to you?
- What significance does the Finnish culture have to you? What does Finnish culture mean to you?
- How is your own culture taken into account in school?
- Do you wish that your culture would be more visible in the school environment?
- *How could that be fulfilled in practice?*
- Have you ever felt that you are treated differently in school because of your culture?
- Is there something else you would like to say, or do you have any questions?